

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/23-02/2
URBROJ: 613-19-23-10
Split, 16. studenoga 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Općina Seget
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O OPĆINI	9
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	9
	Sustav unutarnjih kontrola	10
	Planiranje i izvršenje proračuna	11
	Financijski izvještaji	12
III.	REVIZIJA ZA 2022.	21
	Ciljevi i područja revizije	21
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	21
	Metode i postupci revizije	22
	Nalaz za 2022.	23
	Provedba naloga i preporuka	66

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Općine Seget (dalje u tekstu: Općina) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Općine sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, javna nabava te projekti financirani u 2022.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Općine za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Uz dnevnik i glavnu knjigu, Općina vodi pomoćne knjige i analitičke evidencije, ali neke ne sadrže propisane podatke. Tako analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine ne osigurava točne podatke po vrsti, količini i vrijednosti pojedine imovine jer je pojedinim osnovnim sredstvima dodijeljeno više inventarnih brojeva, a dio različite vrste opreme evidentiran je u zbirnom iznosu prema računu dobavljača i ima jedan inventarni broj, dok su pojedina ulaganja evidentirana prema nazivu dobavljača umjesto prema vrsti imovine.

Analitičke evidencije pojedinih potraživanja ne sadrže podatke o rokovima dospelosti. Nadalje, podatke o dospelosti ne sadrži ni evidencija danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja, a za veći dio instrumenata osiguranja nisu navedeni ni podaci o vrijednosti. Prema popisu sudskih sporova u tijeku, Općina vodi 15 sporova u kojima je tuženik, a vrijednost glavnice sporova je 2.142.974,00 kn. Potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova nisu evidentirane u poslovnim knjigama ni iskazane u financijskim izvještajima u okviru izvanbilančnih zapisa.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, ukupna potraživanja (prije umanjena za ispravak vrijednosti) koncem 2022. iznose 13.017.628,00 kn. U poslovnim knjigama pojedina potraživanja nisu evidentirana prema propisima o proračunskom računovodstvu te su u financijskim izvještajima potraživanja iskazana manje za 1.192.673,00 kn. Odnose se na potraživanja za porez na promet nekretnina (709.655,00 kn), za komunalni doprinos (194.205,00 kn), za koncesijsku naknadu za obavljanje javne usluge skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada (152.000,00 kn), potraživanja od naknade za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrane (104.747,00 kn) i potraživanja od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru (32.066,00 kn).

Nadalje, u poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi koji se odnose na prosinac 2022. (plaće zaposlenika, naknade članovima povjerenstava i vijeća, opskrba električnom energijom, usluge telefona, mobitela i interneta, održavanje javne rasvjete i odvoz krupnog otpada) u iznosu od 405.788,00 kn, a trebali su biti evidentirani u okviru skupine 19 – rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) i obveza. Zbog navedenog su u financijskim izvještajima imovina i obveze iskazani manje za navedeni iznos.

Rashodi u iznosu od 237.000,00 kn (za izradu projektne dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju cesta u iznosu od 165.000,00 kn i prijenos sredstava Zavodu za hitnu medicinu Splitsko-dalmatinske županije u iznosu od 72.000,00 kn) nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Zbog pogrešnog evidentiranja rashoda koji se odnose na izradu projektne dokumentacije u iznosu od 165.000,00 kn u okviru materijalnih rashoda umjesto u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine i pripadajućih računa imovine, u financijskim izvještajima je vrijednost imovine i vlastitih izvora iskazana manje za 165.000,00 kn. Općina je i u prethodnim godinama ulaganja u započete investicije dijelom evidentirala u okviru materijalnih rashoda, a dijelom na računima rashoda za nabavu nefinancijske imovine zbog čega u poslovnim knjigama nisu osigurani točni podaci o ukupnim ulaganjima po pojedinoj investiciji.

Popis imovine i obveza obavljen je formalno, prepisivanjem podataka iz poslovnih knjiga, zbog čega nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza te nije usklađeno knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom. Tako je dugotrajna nefinancijska imovina popisana prema podacima iz analitičke evidencije koja za dio imovine ne sadrži podatke po vrsti, količini i vrijednosti, a za dugotrajnu imovinu u pripremi nisu navedeni podaci o stupnju dovršenosti investicija. Potraživanja i udjeli u glavnici trgovačkih društava popisani su u ukupnom iznosu prema podacima iz glavne knjige umjesto pojedinačno prema iznosima potraživanja i pojedinačnim vjerovnicima te pojedinačno prema vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu po društvima.

Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni primljeni i dani instrumenti osiguranja plaćanja te sudski sporovi u tijeku.

Bilješke uz financijske izvještaje nisu potpune. Tako Bilješke uz Bilancu ne sadrže popis danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja, a Bilješke uz Izvještaj o obvezama na sadrže razloge koji su doveli do stanja dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i prekoračenja rokova plaćanja obveza.

U financijskim izvještajima, u okviru obveznih analitičkih podataka, nisu iskazani točni podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama. Prema podacima iz analitičkih evidencija dospjela potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine iznose 12.306.741,00 kn, a nedospjela potraživanja 655.244,00 kn, dok su u Bilanci u cijelosti iskazana kao dospjela. Prema podacima iz analitičkih evidencija nedospjele obveze iznose 717.800,00 kn, a dospjele 588.129,00 kn, dok su prema podacima iz Bilance obveze u cijelosti dospjele. (točka 3. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Općine za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Proračun Općine za 2022. donesen je u prosincu 2021., a tijekom godine (u svibnju, srpnju i prosincu 2022.) donesene su izmjene i dopune Proračuna. Proračunom su prihodi planirani u iznosu od 48.710.231,00 kn, rashodi u iznosu od 48.837.603,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda proračunskog korisnika u iznosu od 127.372,00 kn.

Kod izrade Proračuna te izmjena i dopuna Proračuna Općina se nije u cijelosti pridržavala metodologije propisane Zakonom o proračunu i podzakonskim aktima kojima je utvrđena provedba navedenog Zakona. Tako su Proračunom prihodi i rashodi planirani na četvrtoj razini (na razini odjeljka ekonomske klasifikacije), umjesto na trećoj razini Računskog plana (na razini podskupine ekonomske klasifikacije), a nazivi računa prihoda i rashoda prilagođeni su evidencijama Općine umjesto da su navedeni prema njihovoj ekonomskoj namjeni iz Računskog plana.

Također, uspostava programske klasifikacije (definiranjem programa, aktivnosti i projekata) nije dosljedno primjenjivana jer iz naziva dijela aktivnosti i/ili projekata nije vidljivo koju investiciju je Općina planirala provesti, dio planiranih investicija nije u okviru programa pravilno razvrstan na projekte i aktivnosti, a brojčane oznake programa dodijeljene su na način da više različitih programa ima istu brojčanu oznaku (zbog čega i različite aktivnosti i projekti u okviru različitih programa imaju istu brojčanu oznaku).

Nadalje, u posebnom dijelu Proračuna, uz programe, aktivnosti i projekte, definirani su i glavni programi koji se definiraju samo kod izrade državnog proračuna, a ne i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Izmjenama i dopunama Proračuna iz svibnja 2022. ukupan iznos prihoda i rashoda se nije mijenjao, nego je izvršena preraspodjela sredstava između različitih skupina prihoda i rashoda. Izmjenama i dopunama Proračuna iz srpnja 2022. planirani su prihodi i primici u iznosu od 54.265.140,00 kn, rashodi u iznosu od 50.980.671,00 kn te sredstva za pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.284.469,00 kn. U navedenim izmjenama i dopunama Proračuna iskazani su samo prihodi i rashodi koji se mijenjaju i/ili nadopunjuju, umjesto da su iskazani ukupni prihodi i rashodi po proračunskim klasifikacijama.

Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2022. planirani su prihodi i primici u iznosu od 29.490.130,00 kn, što je 19.220.101,00 kn ili 39,5 % manje u odnosu na Proračun, rashodi u iznosu od 26.205.661,00 kn, što je 22.631.942,00 kn ili 46,3 % manje u odnosu na Proračun te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.284.469,00 kn. Prihodi i primici te rashodi planirani su na trećoj razini Računskog plana (na razini podskupine ekonomske klasifikacije), odnosno nazivi računa navedeni su prema ekonomskoj namjeni iz Računskog plana, u skladu s propisima. Programska klasifikacija se nije mijenjala u odnosu na početni Proračun (nije u cijelosti pravilno uspostavljena). Izvori financiranja pojedinih aktivnosti i/ili projekata nisu usklađeni s izmjenama i dopunama planiranih prihoda koji čine određeni izvor, što je utjecalo na netočno planiranje rashoda po izvorima.

Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun, odnose se na prihode od prodaje zemljišta za 6.553.750,00 kn ili 100,0 % te prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 9.506.410,00 kn ili 48,8 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade). Iz proračunskih dokumenata nije vidljivo od prodaje kojeg zemljišta su u Proračunu planirani prihodi u iznosu od 6.553.750,00 kn, a posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna navedeni prihodi nisu planirani te nisu ostvareni. Vrijednosno značajnija odstupanja rashoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun odnose se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine za 15.700.967,00 kn ili 71,2 %. Kod procjenjivanja prihoda i primitaka odnosno utvrđivanja rashoda i izdataka u Proračunu, Općina se treba pridržavati načela pouzdanosti, što znači da se planiraju prihodi i primici te rashodi i izdaci koji se mogu potkrijepiti objektivnim dokazima. Na navedeni način izmjene i dopune Proračuna ne bi značajnije odstupale od izvornog Proračuna.

U obrazloženju posebnog dijela Proračuna, obrazloženju izmjena i dopuna Proračuna te u Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2022., za mjerilo uspješnosti programa planiran je i iskazan stupanj izvršenja programa (vrijednost ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti ulaganja), dok nisu planirani i iskazani ostvareni mjerljivi pokazatelji uspješnosti realizacije ciljeva. (točka 2. Nalaza)

- Na području Općine nalaze se četiri groblja kojima upravlja Općina. Prihodi od godišnje grobne naknade ostvareni su u iznosu od 76.830,00 kn. Visina godišnje grobne naknade utvrđena je Odlukom o grobljima. Međutim, Općina nije potpuno i pravodobno prikupljala navedene prihode jer djelu obveznika na novoizgrađenom groblju kojima je Općina od 2017. do 2022. izdala rješenja o korištenju grobnog mjesta na neodređeno vrijeme, nije slala uplatnice, a za druga (stara) groblja Općina nije izdavala rješenja o korištenju grobnih mjesta i nema podatke o svim obveznicima plaćanja godišnje grobne naknade. (točka 4. Nalaza)
- Ukupna potraživanja koncem 2022. iznose 13.017.628,00 kn, od čega dospjela potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine, prema podacima iz analitičke evidencije, iznose 12.306.741,00 kn. Općina je provela ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 9.683.709,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.333.919,00 kn. Prema podacima o ispravku vrijednosti, na ispravak vrijednosti potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine (po stopi od 100,0 %) odnosi se 9.108.375,00 kn ili 70,0 % ukupnih potraživanja. Općina nije poduzimala dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu pojedinih dospjelih potraživanja. Za naplatu potraživanja za naknadu za uređenje voda koja koncem 2022. iznose 3.055.083,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 2.622.284,00 kn), godišnju grobnu naknadu koja iznose 183.050,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 152.269,00 kn) i poreza na potrošnju koja koncem 2022. iznose 45.044,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 1.447,00 kn) Općina nije u 2022. i prethodnim godinama, osim upućivanja opomena, poduzimala druge mjere naplate. Prema Procedurama naplate prihoda iz lipnja 2021., za naplatu potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 30 dana od upućivanja opomene, pokreće se ovršni postupak. (točka 5. Nalaza)
- Program građenja i program održavanja komunalne infrastrukture te izmjene navedenih programa ne sadrže pojedine elemente propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po vrstama komunalne infrastrukture te opis dijela građevina koje se planiraju graditi s procjenom troškova građenja, dok je dio troškova građenja naveden opisno u okviru pojedinih komunalnih djelatnosti te nije vidljivo za koje građevine su sredstva planirana. Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis poslova održavanja pojedine komunalne djelatnosti, iskaz financijskih sredstava i izvore financiranja dok je opseg održavanja naveden za održavanje čistoće javnih površina te za održavanje javnih i zelenih površina, a nije naveden za djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete.

Izmjene navedenih programa donesene su u formi izvotka iz proračuna te za održavanje komunalne infrastrukture ne sadrže opseg održavanja za svaku pojedinu komunalnu djelatnost za koju su sredstva planirana, a za građenje komunalne infrastrukture ne sadrže opis (naziv) građevine za koju su sredstva planirana i pripadajući iznos troška građenja zasebno po građevini.

Usluge održavanja groblja za koje su rashodi ostvareni u iznosu od 51.958,00 kn povjereni su na temelju ugovora o djelu, a prema Odluci o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora, komunalna djelatnost održavanja groblja obavlja se na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti. Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora, utvrđeno je, između ostalog, obavljanje djelatnosti ukopa pokojnika na temelju pisanog ugovora o povjeravanju poslova. S obzirom na to da se usluge ukopa pokojnika unutar groblja financiraju iz cijene usluge, a ne isključivo iz proračuna Općine, obavljanje djelatnosti ukopa pokojnika ne može se povjeriti fizičkoj ili pravnoj osobi na temelju pisanog ugovora. Općina ima udjele u temeljnom kapitalu trgovačkog društva koje za susjednu jedinicu lokalne samouprave obavlja usluge ukopa pokojnika unutar groblja.

Uslugu odvoza i zbrinjavanja krupnog (glomaznog) otpada za koju su ostvareni rashodi u iznosu od 619.375,00 kn obavljalo je trgovačko društvo s kojim je Općina zaključila Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada u 2013. na rok od deset godina. Lokacije s kojih se krupni otpad odvozi nisu ugovorene s trgovačkim društvom, a niti iz mjesečnih računa koje je ispostavljalo trgovačko društvo nisu vidljive lokacije s kojih se otpad odvozi te količina preuzetog otpada po pojedinoj lokaciji. Prema godišnjim izvješćima za 2021. i 2022. o izvršenju Plana gospodarenja otpadom 2017. – 2022., skupljanje krupnog (glomaznog) otpada na području Općine organizirano je na lokaciji za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada kojom upravlja Općina te su na javnim površinama za odlaganje krupnog (glomaznog) otpada postavljena četiri spremnika zapremnine 7,0 m³. S obzirom na to da Općina ne vodi evidenciju o količini skupljenog i odvezenog otpada na lokaciji za odvojeno prikupljanje otpada, da se otpad prikuplja i putem spremnika koji su dostupni i korisnicima s područja drugih jedinica lokalne samouprave, da ugovorom o koncesiji nisu utvrđene lokacije s kojih se otpad odvozi te da računi koncesionara ne sadrže podatke o pruženim uslugama odvoza otpada po lokacijama, nije omogućena kontrola pruženih odnosno obračunanih usluga odvoza krupnog (glomaznog) otpada.

Općina je, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom, u siječnju 2022. donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine kojom je, između ostalog, utvrđeno da je davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine dužan u okviru javne usluge preuzeti na obračunskom mjestu korisnika usluge (kategorije kućanstvo) glomazni otpad volumena do 5,0 m³ bez naknade, najmanje jednom u kalendarskoj godini, odnosno volumena više od 5,0 m³ uz naplatu prema važećem cjeniku. Međutim, Općina nije poduzimala aktivnosti kako bi s koncesionarom uredila način preuzimanja krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada.

Ugovoreni rok trajanja koncesije je istekao sredinom srpnja 2023., a Općina do tada nije provodila aktivnosti u vezi s pokretanjem postupka davanja koncesije (osim izvještavanja Ministarstva financija o namjeri osnivanja stručnog povjerenstva za davanje koncesije u svibnju 2023.) za iduće koncesijsko razdoblje. (točka 6. Nalaza)

- Općinsko vijeće je donijelo Plan nabave za 2022., a u svibnju i srpnju 2022. izmjene i dopune Plana nabave. Planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 40.069.280,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Na planirane postupke javne nabave odnosi se 26.340.000,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 13.729.280,00 kn.

Podaci iz Plana nabave koji je objavljen u Elektroničkom oglasniku nisu u cijelosti istovjetni podacima iz Plana nabave koji je donijelo Općinsko vijeće jer za dio postupaka nabave podaci o procijenjenoj vrijednosti i vrsti postupka nabave nisu točno uneseni zbog čega potrebe Općine za nabavom roba, radova i usluga nisu točno objavljene u Elektroničkom oglasniku.

Izmjene i dopune Plana nabave iz svibnja i srpnja 2022. sadrže samo dopunjene i/ili izmijenjene stavke iz osnovnog Plana nabave, a trebalo je izmjene i dopune vidljivo naznačiti u odnosu na osnovni Plan nabave. Navedene izmjene i dopune Plana nabave nisu objavljene u Elektroničkom oglasniku.

Evidencije o provedenim postupcima nabave ne sadrže točne podatke o vrijednosti jednostavne nabave. Tako prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. vrijednost javne nabave iznosi 716.750,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosi 1.010.710,00 kn. Statističko izvješće o javnoj nabavi sadrži podatke o jednostavnoj nabavi putem zaključenih ugovora, a ne sadrži vrijednost nabave putem narudžbenica izdanih u postupcima nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn. Podaci o jednostavnoj nabavi putem zaključenih ugovora u vrijednosti od 1.010.710,00 kn nisu sadržani u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je pet otvorenih postupaka javne nabave i 16 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih je ugovorena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 13.621.517,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za izgradnju objekta dječjeg vrtića, u okviru projekta Građenje građevine javne i društvene namjene – vrtić, za koji su odobrena bespovratna sredstva Europske unije, Općina je, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave, s izabranim ponuditeljem zaključila ugovor u svibnju 2020. te četiri dodatka ugovoru u studenome 2020., lipnju i listopadu 2021. i prosincu 2022., prema kojem je ugovorena vrijednost radova 11.523.501,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, a ugovoreni rok završetka radova prosinac 2021. Četvrti dodatak ugovoru, kojim su ugovoreni više izvedeni troškovnički radovi u vrijednosti od 925.863,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te izvanstroškovnički radovi u vrijednosti od 165.440,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, zaključen je, uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća, u prosincu 2022., odnosno nakon završetka radova (radovi završeni u prosincu 2021.) i primitka okončane situacije izvoditelja radova (studenom 2022.).

Dodatak ugovoru trebalo je zaključiti prije izvođenja radova kako bi se prava i obveze između naručitelja i izvođača ugovorile prije početka radova. Obavijest o izmjeni ugovora tijekom njegova trajanja na temelju navedenog dodatka ugovoru iz prosinca 2022. (zaključen 30. prosinca 2022.) poslana je na objavu 13. ožujka 2023., umjesto u roku od 30 dana od dana izmjene ugovora. (točke 8. i 9. Nalaza)

Obveze Općine

Općina je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O OPĆINI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) i Odluke o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 132/17) razvrstana je u šestu skupinu jedinica lokalne samouprave, koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Općina obuhvaća šest naselja s ukupno 4 511 stanovnika (prema rezultatima popisa 2021.).

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine ustrojen je Jedinostveni upravni odjel. Općina je koncem 2022. imala 13 zaposlenika na neodređeno vrijeme. Na javnim radovima su tijekom 2022. bile zaposlene tri osobe. Ovlaštenjem općinskog načelnika iz svibnja 2021. imenovana je službenica za privremeno obavljanje poslova pročelnice Jedinostvenog upravnog odjela, do pokretanja javnog natječaja i imenovanja pročelnika. Do kolovoza 2023. natječaj za zapošljavanje osobe na mjestu pročelnika nije proveden.

Općinsko vijeće je u 2022. imalo 13 vijećnika. Zakonski predstavnik Općine tijekom 2022. je općinski načelnik mr. sc. Ivo Sorić. Prema odredbi članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, općinski načelnik dužnost obavlja profesionalno, što podrazumijeva da ostvaruje pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava se u staž osiguranja.

Pročišćeni tekst Statuta donesen je u veljači 2018. te su donesene izmjene i dopune Statuta u siječnju 2020. i veljači 2021.

Proračunski korisnik Općine je dječji vrtić u kojem je koncem 2022. bilo 25 zaposlenika.

Općina ima udjele u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za komunalne djelatnosti, parking i usluge (3,19 %), trgovačkog društva za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda (1,81 %) i trgovačkog društva za prijevoz putnika u javnom prometu (0,82 %).

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva, a uspostavljaju se kao prethodne i naknadne kontrole o čijim oblicima odlučuje odgovorna osoba institucije uvažavajući posebnosti poslovanja institucije i poštivanje načela razdvajanja dužnosti.

Općina je izradila Mapu poslovnih procesa te je pisanim procedurama, odlukama i pravilnicima uredila poslovne procese, u cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola. Pisanim procedurama su, između ostalog, uređeni poslovni procesi koji se odnose na provedbu postupaka javne i jednostavne nabave, utvrđivanje i naplatu proračunskih prihoda, blagajničko poslovanje, izdavanje i obračun naloga za službeno putovanje te zaprimanje računa, njihovu provjeru i pravovremeno plaćanje. S obzirom na to da je revizijskim postupcima utvrđeno da se Općina u poslovanju nije u cijelosti pridržavala pojedinih unutarnjih akata, potrebno je nadalje razvijati sustav unutarnjih kontrola radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete financijsko-računovodstvenog poslovanja Općine.

U lipnju 2021. Općina je imenovala osobu za nepravilnosti i službenika za informiranje. Izjava općinskog načelnika (koja zamjenjuje godišnje izvješće o nepravilnostima ako nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima) sastavljena je i upućena Ministarstvu financija u ožujku 2023. Prema Izvješću o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2022., koje je sastavio službenik za informiranje, u 2022. je zaprimljeno 1 517 zahtjeva za pristup informacijama i za ponovnu uporabu informacija, od čega je do konca 2022. riješeno 600 zahtjeva, a 917 je neriješenih zahtjeva (od čega je 500 zahtjeva odbijeno na temelju rješenja o odbijanju zahtjeva zbog zlouporabe prava na pristup informacijama odnosno zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih zahtjeva ili zahtjeva kojima se traži veliki broj informacija te dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja Općine).

Općina provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava unutarnjih kontrola davanjem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2022. (koju je općinski načelnik sastavio na temelju popunjenog Upitnika o fiskalnoj odgovornosti) uočene su slabosti i nepravilnosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u području Računovodstvo (podaci o potraživanjima nisu usklađeni s dužnicima te izvještaj o popisu ne sadrži popis potraživanja i obveza po pojedinom vjerovniku odnosno dužniku) te u području Upravljanje imovinom (u zemljišnim knjigama nisu u cijelosti upisana vlasnička prava za nekretnine u vlasništvu Općine, nije utvrđena namjena svih nekretnina kojima Općina upravlja i raspolaže, nije utvrđeno jesu li nekretnine kojima je definirana namjena u funkciji ili ne, odnosno koriste li se ili ne u skladu s namjenom, nisu poduzimane aktivnosti za stavljanje u funkciju nekretnina koje nisu u funkciji te za imovinu za koju nisu riješeni imovinskopravni odnosi nisu poduzimane aktivnosti za rješavanje istih).

Planirani rok otklanjanja slabosti i nepravilnosti (prema Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za 2022.) je listopad 2023. (za dio pitanja iz područja Računovodstvo) i prosinac 2024. (za dio pitanja iz područja Računovodstvo i Upravljanje imovinom).

Unutarnja revizija nije ustrojena, a prema odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19), Općina nije obvezna ustrojiti unutarnju reviziju.

Općina ima mrežne stranice koje omogućuju pravo na pristup informacijama te Službeni glasnik, kako bi pravo na pristup informacijama imali svi korisnici na jednak način i pod jednakim uvjetima. Na mrežnim stranicama Općine, pojedine informacije odnosno podaci o djelovanju Općine tijekom 2022. (primjerice plan nabave, dio proračunskih dokumenata), do vremena obavljanja revizije bili su objavljeni kroz službene glasnike čime nisu bili lako dostupni te su tijekom obavljanja revizije objavljeni u jedinstvenom folderu na koji postoji direktna poveznica s naslovne stranice. Odgovornim osobama skrenuta je pozornost o potrebi redovite objave informacija i podataka na mrežnim stranicama, i to na način da budu lako dostupne u strojno čitljivom obliku (pogodne za ponovnu uporabu).

U svibnju 2022. donesen je Etički kodeks koji se odnosi na članove Općinskog vijeća i članove radnih tijela Općinskog vijeća te je objavljen u Službenom glasniku Općine.

Planiranje i izvršenje proračuna

Prijedlog proračuna za 2022. dostavljen je predsjedniku Općinskog vijeća 12. studenoga 2021.

Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna za 2022. doneseni su u prosincu 2021. Proračunom su planirani prihodi u iznosu od 48.710.231,00 kn, rashodi u iznosu od 48.837.603,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda (proračunskog korisnika iz prethodnih razdoblja) u iznosu od 127.372,00 kn. Donesene su tri izmjene i dopune Proračuna (svibanj, srpanj i prosinac 2022.) te dvije odluke o izmjeni Odluke o izvršavanju Proračuna za 2022. (rujan i prosinac 2022.). Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna prihodi i primici planirani su u iznosu od 29.490.130,00 kn, što je 19.220.101,00 kn ili 39,5 % manje u odnosu na Proračun, te rashodi u iznosu od 26.205.661,00 kn, što je 22.631.942,00 kn ili 46,3 % manje u odnosu na Proračun. Planirano je pokriće manjka prihoda i primitaka iz prethodnih godina u iznosu od 3.284.469,00 kn (na koncu 2021. manjak prihoda Općine za prijenos u iduće razdoblje iznosi 3.399.404,00 kn i višak prihoda proračunskog korisnika 114.935,00 kn).

Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun, odnose se na smanjenje prihoda od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta) za 6.553.750,00 kn ili 100,0 %, prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 9.506.410,00 kn ili 48,8 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade), prihoda od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 4.856.866,00 kn ili 66,9 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih prihoda od pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava) te povećanje prihoda od poreza za 3.070.000,00 kn ili 33,6 %. Primici nisu planirani Proračunom, a posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna planirani su primici od financijske imovine i zaduživanja (kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak, u okviru programa kreditiranja – ESIF Krediti za javnu rasvjetu, za financiranje projekata energetske obnove putem povećanja učinkovitosti javne rasvjete) u iznosu od 1.500.000,00 kn.

Vrijednosno značajnija odstupanja rashoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na proračun odnose se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za izgradnju građevinskih objekata) za 14.916.857,00 kn ili 70,7 %, materijalnih rashoda za 3.693.449,00 kn ili 29,5 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za usluge) i ostalih rashoda za 2.102.000,00 kn ili 45,2 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za kapitalne donacije župnim uredima).

Proračunom te izmjenama i dopunama Proračuna planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Općine i proračunskog korisnika. Općina nema uspostavljen sustav riznice. Vlastiti i namjenski prihodi proračunskog korisnika nisu uplaćivani u proračun u skladu s Odlukom o izvršavanju Proračuna za 2022., a njihovo ostvarenje i utrošak Općina prati putem polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja proračunskog korisnika. Proračunska zaliha, koja je posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna planirana u iznosu od 76.000,00 kn, nije korištena u 2022.

Projekcijama za 2023. planirani su prihodi u iznosu od 74.466.980,00 kn, rashodi u iznosu od 74.594.353,00 kn te korištenje viška prihoda u iznosu od 127.373,00 kn. Za 2024. planirani su prihodi u iznosu od 72.658.230,00 kn, rashodi u iznosu od 72.785.603,00 kn te korištenje viška prihoda u iznosu od 127.373,00 kn.

Prema Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2022., koje je usvojilo Općinsko vijeće u svibnju 2023., prihodi su ostvareni u iznosu od 29.093.480,00 kn, što je 396.650,00 kn ili 1,3 % više od planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna, te rashodi u iznosu od 20.332.794,00 kn, što je 5.872.867,00 kn ili 22,4 % manje od planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna. Ostvaren je višak prihoda u iznosu od 8.760.686,00 kn. Primici od zaduživanja koji su planirani u iznosu od 1.500.000,00 kn nisu ostvareni. Vrijednosno značajnije odstupanje planiranih i ostvarenih rashoda odnosi se na materijalne rashode koji su ostvareni manje za 2.053.054,00 kn ili 23,2 % (najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za usluge) te rashode za nabavu nefinancijske imovine koji su ostvareni manje za 2.849.627,00 kn ili 46,1 % (najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za izgradnju građevinskih objekata). Višak prihoda i primitaka Općine i proračunskog korisnika za prijenos u iduće razdoblje iznosi 5.476.217,00 kn odnosno 726.819,00 EUR.

U prosincu 2021. općinski načelnik donio je Provedbeni program Općine Seget za razdoblje 2021. – 2025. Provedbeni program je ažuriran u prosincu 2022. radi usklađenja s Planom razvoja Splitsko-dalmatinske županije iz srpnja 2022. (provedbenim programom Općine preuzete su mjere iz navedenog Plana razvoja).

Financijski izvještaji

Općina vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o приходима i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su nadležnim tijelima (Ministarstvu financija putem web aplikacije i Državnom uredu za reviziju) u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Općine.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022. iskazani su prihodi te rashodi Općine i proračunskog korisnika u dijelu u kojem ih Općina financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi za 2022. ostvareni su u iznosu od 28.636.123,00 kn, što je 1.642.941,00 kn ili 5,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	10.602.257,00	12.449.393,00	117,4
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	4.416.747,00	2.605.383,00	59,0
3.	Prihodi od imovine	2.735.609,00	2.848.997,00	104,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	11.739.451,00	10.385.350,00	88,5
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	785.000,00	347.000,00	44,2
Ukupni prihodi		30.279.064,00	28.636.123,00	94,6

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 12.449.393,00 kn ili 43,5 % te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 10.385.350,00 kn ili 36,3 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu znatno su veći prihodi od poreza za 1.847.136,00 kn ili 17,4 % (najvećim dijelom zbog više ostvarenih prihoda od poreza na dohodak), a znatno manji prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.811.364,00 kn ili 41,0 % (zbog manje ostvarenih kapitalnih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava za izgradnju vrtića) te prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 1.354.101,00 kn ili 11,5 % (zbog manje ostvarenih prihoda od komunalnog doprinosa).

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na prihode od pomoći, koncesije na pomorskom dobru, turističku pristojbu, spomeničku rentu, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, naknadu za promjenu namjene poljoprivrednog u građevinsko zemljište, komunalnu naknadu, komunalni i vodni doprinos te prihode od prodaje nefinancijske imovine (grobnih mjesta). Ostvareni su u iznosu od 13.664.152,00 kn i čine 47,7 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi od poreza ostvareni su u iznosu od 12.449.393,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi od poreza na dohodak u iznosu od 7.899.740,00 kn. Drugi prihodi od poreza odnose se na porez na promet nekretnina u iznosu od 3.948.624,00 kn i općinske poreze u iznosu od 601.029,00 kn (porez na potrošnju i porez na kuće za odmor). Prirez porezu na dohodak nije uveden.

Prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 2.605.383,00 kn (kapitalne pomoći u iznosu od 1.645.927,00 kn i tekuće pomoći u iznosu od 959.456,00 kn). Kapitalne pomoći odnose se na pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava za projekt izgradnje i opremanja dječjeg vrtića u iznosu od 1.445.927,00 kn i županijskog proračuna za sufinanciranje izgradnje nadstrešnica autobusnih stajališta u iznosu od 200.000,00 kn. Tekuće pomoći primljene su iz državnog proračuna u iznosu od 904.547,00 kn (od čega su prihodi od fiskalnog izravnanja 878.297,00 kn) i od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 54.909,00 kn (za zapošljavanje nezaposlenih osoba na javnim radovima).

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.848.997,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od naknada za koncesije (koncesije i koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, koncesijska naknada za skupljanje i odvoz komunalnog otpada te za eksploataciju mineralnih sirovina) u iznosu od 1.703.676,00 kn, naknade za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrane u iznosu od 531.127,00 kn te naknade za pravo služnosti puta u iznosu od 419.325,00 kn (od čega 409.280,00 kn na temelju rješenja Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti iz prosinca 2021., kojim je utvrđena obveza plaćanja godišnje naknade za pravo puta trgovačkom društvu za telekomunikacijske usluge).

U okviru prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada koji su ostvareni u iznosu od 10.385.350,00 kn, vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu od 5.111.893,00 kn i komunalnog doprinosa u iznosu od 3.924.467,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 347.000,00 kn i odnose se na prodaju grobnica na novoizgrađenom dijelu mjesnog groblja u Segetu Donjem.

Prema podacima iz Izvještaja o приходима i rashodima, primicima i izdacima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 19.851.527,00 kn, što je 13.414.601,00 kn ili 40,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	2.413.983,00	2.336.769,00	96,8
2.	Materijalni rashodi	12.972.967,00	6.242.157,00	48,1
3.	Financijski rashodi	118.513,00	27.742,00	23,4
4.	Subvencije	1.060.000,00	1.478.734,00	139,5
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	1.432.223,00	1.769.798,00	123,6
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	2.441.900,00	2.287.037,00	93,7
7.	Ostali rashodi	2.326.547,00	2.283.576,00	98,2
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	10.499.995,00	3.425.714,00	32,6
	Ukupni rashodi	33.266.128,00	19.851.527,00	59,7
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	30.279.064,00	28.636.123,00	94,6
	Višak prihoda	0,00	8.784.596,00	-
	Manjak prihoda	2.987.064,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 6.242.157,00 kn ili 31,4 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.425.714,00 kn ili 17,3 %, naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 2.287.037,00 kn ili 11,5 % i ostali rashodi u iznosu od 2.283.576,00 kn ili 11,5 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu znatno su smanjeni rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 7.074.281,00 kn ili 67,4 % (najvećim dijelom jer su u prethodnoj godini ostvareni vrijednosno značajniji rashodi za izgradnju građevinskih objekata) te materijalni rashodi za 6.730.810,00 kn ili 51,9 % (najvećim dijelom zbog manje ostvarenih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja).

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 2.336.769,00 kn. Odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.710.225,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 283.927,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 342.617,00 kn. Rashodi za brutoplaće i doprinose na plaće odnose se na rashode za zaposlenike u Jedinostvenom upravnom odjelu i općinskog načelnika u iznosu od 1.950.184,00 kn te zaposlenike na provođenju programa javnih radova u iznosu od 43.968,00 kn. Drugi rashodi za zaposlene odnose se na otpremninu u iznosu od 106.283,00 kn, rashode za novčanu paušalnu naknadu za prehranu u iznosu od 81.500,00 kn, dodatak na plaću u iznosu od 65.000,00 kn, prigodne nagrade (božićnica, naknada za godišnji odmor) u iznosu od 55.000,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 34.834,00 kn (vrijednosno značajniji su jubilarna nagrada, darovi djeci, darovi u naravi, potpore u slučaju smrti i invalidnosti). Ostvareni su na temelju Pravilnika o radu iz ožujka 2010., izmjena i dopuna navedenog Pravilnika (iz ožujka 2010., prosinca 2014., prosinca 2018. i rujna 2019.) te zaključaka općinskog načelnika. Isplaćeni su u neoporezivim iznosima, osim otpremnine za koju su obračunane i plaćene zakonom propisane obveze.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.242.157,00 kn, od čega se na rashode za usluge odnosi 3.231.612,00 kn, rashode za materijal i energiju 2.166.213,00 kn (vrijednosno najznačajniji su rashodi za utrošenu električnu energiju i gorivo u iznosu od 1.948.681,00 kn), ostale nespomenute rashode poslovanja 714.160,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 376.523,00 kn, poticajnu naknadu za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada za 2020. i 2021. na temelju rješenja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u iznosu od 251.897,00 kn i reprezentaciju u iznosu od 62.468,00 kn) i na naknade za prijevoz zaposlenika na posao i s posla te druge naknade troškova zaposlenima 130.172,00 kn.

U okviru rashoda za usluge vrijednosno značajniji su rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 1.302.067,00 kn (od čega se na rashode za održavanje komunalne infrastrukture odnosi 930.995,00 kn), komunalne usluge u iznosu od 1.184.175,00 kn (vrijednosno značajniji su rashodi za usluge odvoza i deponiranja krupnog otpada u iznosu od 811.874,00 kn te za naknade drugoj jedinici lokalne samouprave za sanaciju odlagališta otpada i za utjecaj na okoliš i razvoj pri korištenju odlagališta otpada na njezinu području u iznosu od 341.900,00 kn) te intelektualne i osobne usluge u iznosu od 469.700,00 kn. Vrijednosno značajnije intelektualne i osobne usluge odnose se na usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 276.324,00 kn (od čega usluge zastupanja Općine u postupku utvrđivanja naknade za pravo služnosti puta u iznosu od 204.640,00 kn) te ugovore o djelu i autorske honorare u iznosu od 96.850,00 kn.

Rashodi za subvencije ostvareni su u iznosu od 1.478.734,00 kn, a odnose se na subvencije dane komunalnom trgovačkom društvu za prijevoz putnika u javnom prometu u suvlasništvu Općine. Općina je s komunalnim društvom zaključila Ugovor o pružanju komunalne usluge i o nadoknadi troškova prijevoza putnika u javnom prometu u rujnu 2019. Subvencije su ostvarene na temelju zahtjeva komunalnog društva i tromjesečnih obračuna.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 1.769.798,00 kn. Odnose se na prijenose sredstava dječjem vrtiću za financiranje rashoda poslovanja (rashoda za zaposlene u iznosu od 1.690.118,00 kn i materijalnih rashoda u iznosu od 79.680,00 kn).

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 2.287.037,00 kn. Vrijednosno najznačajniji u iznosu od 899.915,00 kn odnose se na financiranje javne usluge dovoza pitke vode kućanstvima. Općina je s izabranim ponuditeljem, nakon provedenog postupka javne nabave, zaključila ugovor o prijevozu pitke vode u lipnju 2022. Prema zaključku općinskog načelnika iz veljače 2022., natječajnoj dokumentaciji i zaključenom ugovoru, pružatelj usluge osigurava mjesto opskrbe za punjenje cisterne pitkom vodom (hidrant) za koju podmiruje troškove nabave, obavlja prijevoz pitke vode cisternom korisnicima usluga te naplaćuje od korisnika isporučenu vodu po važećem cjeniku javnog isporučitelja vodnih usluga na području Općine. Korisnici usluga dostavljaju Općini zahtjeve za pružanjem usluge i financiranjem cijene usluge prijevoza vode na propisanom obrascu na temelju kojeg Općina izdaje odobrenje za isporuku vode (koje preuzima pružatelj usluge prijevoza, a pri isporuci vode ovjerava korisnik usluge). U 2022. pružatelj usluge ispostavio je Općini mjesečne račune za prijevoz vode od lipnja do rujna 2022. sa specifikacijom obavljenih usluga prijevoza i cijenama iz ponudbenog troškovnika.

Nadalje, u okviru ovih rashoda vrijednosno značajniji su i rashodi za božićnice isplaćene nezaposlenim osobama (prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje) i umirovljenicima u iznosu od 370.611,00 kn, novčane pomoći korisnicima osobne invalidnine i doplatka za pomoć i njegu (prema evidenciji Centra za socijalnu skrb) u iznosu od 364.800,00 kn, jednokratne novčane pomoći obiteljima i kućanstvima u iznosu od 177.500,00 kn, stipendije učenicima i studentima u iznosu od 160.000,00 kn te financiranje prijevoza osobama s invaliditetom (od mjesta stanovanja do ustanove za pružanje socijalnih usluga) u iznosu od 120.000,00 kn. Odlukom i izmjenama i dopunama Odluke o socijalnoj skrbi iz prosinca 2013., ožujka 2014. i prosinca 2018., Odlukom o socijalnoj skrbi iz rujna 2022., Pravilnikom o dodjeli stipendija učenicima i studentima sa područja Općine iz rujna 2020. i Programom socijalnih potreba Općine za 2022. utvrđene su vrste naknada (pomoći), kriteriji, uvjeti i postupak ostvarivanja pomoći.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 2.283.576,00 kn. Odnose se na tekuće donacije u iznosu od 2.118.229,00 kn, kapitalne pomoći (trgovačkom društvu za prijevoz putnika u javnom prometu u suvlasništvu Općine za nabavku autobusa i implementaciju sustava elektroničke prodaje, poništavanja i kontrole karata) u iznosu od 163.767,00 kn i kapitalne donacije (uredske opreme policijskoj postaji) u iznosu od 1.580,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na donacije dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 1.442.683,00 kn, učenicima za nabavu radnih bilježnica i drugog radnog materijala u iznosu od 207.990,00 kn, udrugama građana u iznosu od 123.000,00 kn, Crvenom križu u iznosu od 81.333,00 kn, Zavodu za hitnu medicinu Splitsko-dalmatinske županije (za sufinanciranje dodatnog tima hitne medicinske pomoći) u iznosu od 72.000,00 kn, Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja u iznosu od 35.000,00 kn, vjerskim zajednicama u iznosu od 28.745,00 kn te političkim strankama u iznosu od 26.000,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 3.425.714,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za nastavak izgradnje i opremanje zgrade dječjeg vrtića (u okviru projekta koji se financira iz sredstava Europske unije) u iznosu od 1.539.789,00 kn, izgradnju javne rasvjete u iznosu od 524.375,00 kn, nabavu nadstrešnica za autobusna stajališta i druge opreme u iznosu od 512.665,00 kn te izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i izgradnju cesta u iznosu od 450.625,00 kn.

Višak prihoda za 2022. iznosi 8.784.596,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iznosi 3.399.404,00 kn (manjak za 2021. iznosi 2.987.064,00 kn, a manjak iz prethodnih godina, nakon izvršene korekcije, iznosi 412.340,00 kn) te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 5.385.192,00 kn. Izmjenama i dopunama Proračuna za 2023. (iz ožujka 2023.) planirano je korištenje cjelokupnog viška prihoda u iznosu od 714.738,00 EUR (odnosno 5.385.192,00 kn).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 119.401.001,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2022.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	102.467.876,00	104.123.511,00	101,6
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	64.349.825,00	64.349.825,00	100,0
1.2.	Građevinski objekti	18.819.158,00	33.033.534,00	175,5
1.3.	Postrojenja i oprema	996.627,00	928.686,00	93,2
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	17.416.178,00	5.240.867,00	30,1
1.5.	Druga nefinancijska imovina	886.088,00	570.599,00	64,4
2.	Financijska imovina	10.293.303,00	15.277.490,00	148,4
2.1.	Novčana sredstva	1.349.233,00	6.598.248,00	489,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	44.708,00	55.643,00	124,5
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	5.345.323,00	5.345.323,00	100,0
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.509.039,00	3.262.276,00	93,0
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	45.000,00	16.000,00	35,6
	Ukupno imovina	112.761.179,00	119.401.001,00	105,9
3.	Obveze	4.830.573,00	1.305.929,00	27,0
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	2.605.042,00	325.498,00	12,5
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	2.225.531,00	980.431,00	44,1
4.	Vlastiti izvori	107.930.606,00	118.095.072,00	109,4
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	112.761.179,00	119.401.001,00	105,9

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine veća je za 6.639.822,00 kn ili 5,9 %. Vrijednosno značajnije promjene u vrijednosti imovine odnose se na povećanje vrijednosti građevinskih objekata za 14.214.376,00 kn ili 75,5 % i smanjenje vrijednosti imovine u pripremi za 12.175.311,00 kn ili 69,9 %, najvećim dijelom zbog knjigovodstvenog evidentiranja završenih ulaganja u izgradnju dječjeg vrtića s računa imovine u pripremi na račun imovine u upotrebi. Nadalje, značajnije povećanje odnosi se na financijsku imovinu za 4.984.187,00 kn ili 48,4 % (najvećim dijelom zbog većeg iznosa novčanih sredstava na računu Općine), a smanjenje na obveze za 3.524.644,00 kn ili 73,0 %, najvećim dijelom zbog smanjenja obveza za rashode poslovanja.

U okviru građevinskih objekata iskazana je vrijednost poslovnih objekata u iznosu od 18.104.191,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na dvije zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 15.445.454,00 kn i zgrade općinske uprave u iznosu od 2.437.961,00 kn), drugih građevinskih objekata u iznosu od 9.515.089,00 kn (vrijednosno značajniji odnose se na javnu rasvjetu u iznosu od 4.067.158,00 kn, vodovodne mreže u iznosu od 1.428.023,00 kn i groblja u iznosu od 1.220.184,00 kn) te cesta i ostalih prometnih objekata u iznosu od 5.414.254,00 kn. Ustrojavanje registra imovine je u tijeku (do vremena obavljanja revizije u registar imovine unesen je manji dio stavki imovine koja se odnosi na nerazvrstane ceste, zemljište i poslovne prostore).

Vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi iskazana je u iznosu od 5.240.867,00 kn, a odnosi se na ulaganja u projektnu dokumentaciju (između ostalog, za izgradnju cesta, reciklažnog dvorišta, malonogometnog igrališta, zgrade u Ljubitovici, proširenja groblja I uređenja obale) te u dokumente prostornog planiranja.

U okviru nefinancijske imovine evidentirane su komunalne vodne građevine (vodovodna mreža) u vrijednosti od 1.428.023,00 kn koje nisu prenesene u vlasništvo javnog isporučitelja vodne usluge. Prema odredbama članka 89. Zakona o vodnim uslugama (Narodne novine 66/19), jedinice lokalne samouprave koje su izravni vlasnici komunalnih vodnih građevina i zemljišta pod njima, a nisu ih prenijele u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga, dužne su ih prenijeti u vlasništvo društva preuzimatelja u roku od 90 dana od stupanja na snagu Uredbe o uslužnim područjima. Uredba o uslužnim područjima (Narodne novine 147/21), koja je stupila na snagu u siječnju 2022., ukinuta je Odlukom Ustavnog suda Republike Hrvatske (Narodne novine 23/23) iz veljače 2023. U lipnju 2023. Vlada Republike Hrvatske donijela je novu Uredbu o uslužnim područjima (Narodne novine 70/23), koja je stupila na snagu 15. srpnja 2023.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici iskazani su u iznosu od 5.345.323,00 kn. Odnose se na vrijednost udjela u temeljnom kapitalu četiri trgovačka društva u ukupnom iznosu od 5.325.323,00 kn i ustanovi (proračunski korisnik Općine) u iznosu od 20.000,00 kn. Vrijednost udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda iskazana je u iznosu od 3.975.375,00 kn, dok prema podacima iz sudskog registra i osnivačkog akta vrijednost udjela Općine iznosi 4.163.000,00 kn (1,81 %). Također, vrijednost udjela u trgovačkom društvu za prijevoz putnika u javnom prometu iskazana je u iznosu od 611.583,00 kn, dok prema podacima iz sudskog registra i osnivačkog akta vrijednost udjela Općine iznosi 611.600,00 kn (0,82 %). Nadalje, u okviru udjela u glavnici iskazana je vrijednost udjela u temeljnom kapitalu dva trgovačka društva (za obavljanje komunalnih djelatnosti te za održavanje čistoće, javnih površina i drugih komunalnih djelatnosti koje se pripojilo drugom društvu) u iznosu od 738.365,00 kn, iako su navedena društva brisana iz sudskog registra u 2019. odnosno u 2021.

U poslovnim knjigama za 2023. proveden je ispravak u vezi s evidentiranjem vrijednosti udjela Općine u dva trgovačka društva u iznosu od 4.774.600,00 kn (za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda u iznosu od 4.163.000,00 kn, prijevoz putnika u javnom prometu u iznosu od 611.600,00 kn) te je isknjižena vrijednost udjela u ustanovi u iznosu od 20.000,00 kn. Osim toga, u poslovnim knjigama evidentirana je vrijednost udjela u temeljnom kapitalu trgovačkog društva za komunalne djelatnosti, parking i usluge prometu (koja nije bila evidentirana u poslovnim knjigama za 2022.) u iznosu od 201.000,00 kn ili 0,82 %. Nakon provedenog ispravka, vrijednost udjela u glavnici trgovačkih društava iznosi 4.975.600,00 kn.

Ukupna potraživanja koncem 2022. iskazana su u iznosu od 13.017.628,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti odnosi 9.683.709,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.333.919,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja (od čega su vrijednosno značajnija potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos) u iznosu od 3.262.276,00 kn, druga potraživanja (potraživanja za više plaćene poreze i doprinose, predujmove, naknade koje se refundiraju te ostala potraživanja) u iznosu od 55.643,00 kn te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (grobnica) u iznosu od 16.000,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja, do konca ožujka 2023. naplaćeno je 1.208.209,00 kn ili 9,3 %.

Obveze su koncem 2022. iskazane u iznosu od 1.305.929,00 kn. Odnose se na obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 980.431,00 kn i obveze za rashode poslovanja u iznosu od 325.498,00 kn. Do svibnja 2023. obveze su podmirene u cijelosti.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 15. veljače do 16. studenoga 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Općine.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.)
4. Uputa o evidentiranju prihoda od poreza na dohodak kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem izvještaja koje ispostavlja Fina (Ministarstvo financija, kolovoz 2021.)
5. Uputa o knjigovodstvenom evidentiranju komunalnog doprinosa i komunalne naknade kod jedinica lokalne samouprave (Ministarstvo financija, lipanj 2020.)
6. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti, članak 34. (Narodne novine 111/18)
4. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19)
5. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
6. Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22)
7. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16 i 101/17)

8. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 48. – 50., 78., 95., 104. i 130. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
9. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10)
10. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
11. Zakon o grobljima (Narodne novine 19/98, 50/12 i 89/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske)
12. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)
13. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20)
14. Zakon o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
15. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
16. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
17. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22)
18. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17 i 138/20)
19. Uredba o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine 95/19)
20. Zakon o gospodarenju otpadom (Narodne novine 84/21)
21. Uredba o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14)
22. Statut Općine
23. Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave (studeni 2018.)
24. Odluka o grobljima (prosinac 2009. i ožujak 2014.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Općine. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Općine. Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori, javna nabava te projekti financirani u 2022.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, prihode, potraživanja, rashode, raspolaganja i upravljanje imovinom, provedbu projekta izgradnje i opremanja dječjeg vrtića te javnu nabavu.

1. Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

1.1. Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je Općina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Obuhvaća šest naselja s ukupno 4 511 stanovnika (prema rezultatima popisa 2021.).

Prema odredbi članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području te druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

U skladu s odredbama Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, Općina ima Statut kojim se detaljnije uređuje samoupravni djelokrug Općine, njezina obilježja, javna priznanja, ustrojstvo, ovlasti i način rada tijela Općine, način obavljanja poslova, oblici neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju, provođenje referendumu u pitanjima iz samoupravnog djelokruga, mjesna samouprava, ustrojstvo i rad javnih službi, suradnja s drugim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i obveza Općine. Pročišćeni tekst Statuta donesen je u veljači 2018., a izmjene i dopune Statuta u siječnju 2020. i veljači 2021.

Prema odredbama članka 57. i 58. Statuta, na području Općine osnivaju se mjesni odbori kao oblici mjesne samouprave, radi ostvarivanja neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima, a mjesni odbori su: Seget Donji, Seget Vranjica, Seget Gornji, Bristivica, Prapatnica i Ljubitovica. Područje i granice mjesnih odbora određuju se posebnom odlukom Općinskog vijeća i prikazuju se na kartografskom prikazu koji je sastavni dio te odluke.

Općinsko vijeće nije donijelo odluku kojom bi se odredila područja i granice mjesnih odbora. Nadalje, nije donesena ni odluka kojom bi se uredio postupak izbora članova vijeća mjesnog odbora.

S obzirom na to da su mjesni odbori oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana te da je Statutom Općine predviđeno šest mjesnih odbora na području Općine, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u vezi s ustrojavanjem i radom mjesnih odbora.

2. Planiranje i izvršenje proračuna

2.1. Proračun i Odluka o izvršavanju Proračuna za 2022. doneseni su u prosincu 2021. te su donesene tri izmjene i dopune Proračuna (u svibnju, srpnju i prosincu 2022.).

– Planiranje prihoda i primitaka te rashoda

Proračunom su planirani prihodi u iznosu od 48.710.231,00 kn, rashodi u iznosu od 48.837.603,00 kn te je planirano korištenje viška prihoda proračunskog korisnika (ostvaren na koncu 2020.) u iznosu od 127.372,00 kn. Uz Proračun za 2022., donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno za 2023. i 2024. Proračunom i projekcijama proračuna nisu dani podaci o ostvarenom manjku Općine koji je na koncu 2020. iskazan u iznosu od 414.841,00 kn.

Proračunom su prihodi i rashodi planirani na četvrtoj razini (na razini odjeljka ekonomske klasifikacije), umjesto na trećoj razini Računskog plana (na razini podskupine ekonomske klasifikacije), a projekcije proračuna za sljedeće dvije godine planirane su na četvrtoj razini Računskog plana umjesto na drugoj razini Računskog plana (na razini skupine ekonomske klasifikacije). Nazivi računa prihoda i rashoda su prilagođeni evidencijama Općine umjesto da su navedeni nazivi računa prema njihovoj ekonomskoj namjeni iz Računskog plana.

Prihodi i primici iskazani su prema ekonomskoj klasifikaciji i izvorima financiranja te su rashodi iskazani prema organizacijskoj, ekonomskoj, funkcijskoj i programskoj klasifikaciji te izvorima financiranja. Međutim, uspostava programske klasifikacije (definiranjem programa, aktivnosti i projekata) nije dosljedno primjenjivana jer se iz naziva dijela aktivnosti i/ili projekata ne vidi koju investiciju je Općina planirala provesti. Primjerice, u okviru programa Kapitalna ulaganja u komunalnu infrastrukturu planirana je aktivnost Izgradnja nerazvrstanih cesta, a nije naveden naziv pojedinačne ceste/cesta zbog čega nije vidljivo koju nerazvrstanu cestu/ceste je Općina planirala graditi. Također, programska klasifikacija nije u cijelosti pravilno uspostavljena jer dio planiranih investicija nije u okviru programa pravilno razvrstan na projekte (koji predstavljaju dio programa za koji je unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja) i aktivnosti (koji predstavljaju dio programa za koji nije unaprijed utvrđeno vrijeme trajanja). Primjerice, izgradnja upravne zgrade s kulturnim centrom planirana je kao aktivnost umjesto kao projekt. Nadalje, brojčane oznake programa (u posebnom dijelu Proračuna te u posebnom dijelu izmjena i dopuna Proračuna) dodijeljene su na način da više različitih programa ima istu brojčanu oznaku, zbog čega različite aktivnosti i projekti u okviru različitih programa imaju istu brojčanu oznaku. Također, Općina je u posebnom dijelu Proračuna, uz programe, aktivnosti i projekte, definirala i glavne programe čija je obveza definiranja u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave bila propisana Pravilnikom o proračunskim klasifikacijama do rujna 2013.

U izmjenama i dopunama Proračuna iz svibnja 2022. ukupan iznos prihoda i rashoda nije se mijenjao, već je izvršena preraspodjela sredstava između različitih skupina prihoda i rashoda. U Računu prihoda i rashoda su iskazani samo prihodi i rashodi koji se izmjenama i dopunama mijenjaju te su u posebnom dijelu izmjena i dopuna Proračuna iskazane samo stavke rashoda koje se izmjenama i dopunama mijenjaju (uz naziv pripadajuće aktivnosti, projekta i programa), umjesto da su iskazani ukupni prihodi i rashodi po proračunskim klasifikacijama.

Izmjenama i dopunama Proračuna iz srpnja 2022. planirani su prihodi i primici u iznosu od 54.265.140,00 kn i rashodi u iznosu od 50.980.671,00 kn te je planirano pokriće cjelokupnog manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.284.469,00 kn (manjak Općine u iznosu od 3.399.404,00 kn te višak proračunskog korisnika u iznosu od 114.935,00 kn). Posebni dio sadrži samo stavke rashoda koje se izmjenama i dopunama mijenjaju i/ili nadopunjuju. Obrazloženje izmjena i dopuna Proračuna sadrži ukupne rashode razvrstane po programima, aktivnostima i projektima, ali bez pripadajuće strukture rashoda po skupinama računa iz Računskog plana te je otežana usporedba izmijenjenih stavki po programskoj i ekonomskoj klasifikaciji u odnosu na ukupne izmjene i dopune Proračuna.

Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna (iz prosinca 2022.) planirani su prihodi i primici u iznosu od 29.490.130,00 kn, što je 19.220.101,00 kn ili 39,5 % manje u odnosu na Proračun, rashodi u iznosu od 26.205.661,00 kn, što je 22.631.942,00 kn ili 46,3 % manje u odnosu na Proračun te je planirano pokriće manjka prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.284.469,00 kn.

Prihodi i primici te rashodi planirani su na trećoj razini Računskog plana (na razini podskupine ekonomske klasifikacije), odnosno nazivi računa navedeni su prema ekonomskoj namjeni iz Računskog plana, u skladu s propisima. Programska klasifikacija se nije mijenjala u odnosu na početni Proračun (nije u cijelosti pravilno uspostavljena). Nadalje, u posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna, planirani izvori financiranja pojedinih aktivnosti i/ili projekata nisu usklađeni s izmjenama i dopunama planiranih prihoda koji čine određeni izvor zbog čega je financiranje pojedinih aktivnosti i/ili projekata planirano iz prihoda koji izmjenama i dopunama Proračuna nisu planirani odnosno planirani izvori financiranja pojedinih projekata i/ili aktivnosti nisu točni. Navedeno je utjecalo i na točnost iskazivanja ostvarenih rashoda pojedinih aktivnosti i/ili projekata po izvorima.

S obzirom na navedene nepravilnosti u vezi s planiranjem Proračuna i donošenjem izmjena i dopuna Proračuna (programska klasifikacija u Proračunu i u posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna nije u cijelosti pravilno uspostavljena, ekonomska i programska klasifikacija prvih i drugih izmjena i dopuna Proračuna nije cjelovita, u posebnom dijelu posljednjih izmjena i dopuna Proračuna planirani izvori financiranja pojedinih projekata i/ili aktivnosti nisu točni), proizlazi da Proračunom i izmjenama i dopunama Proračuna nisu u cijelosti osigurani uvjeti za praćenje izvršenja rashoda u odnosu na planirane rashode po pojedinoj aktivnosti i/ili projektu te izvorima financiranja. Proračun te izmjene i dopune Proračuna tijekom proračunske godine trebaju biti u funkciji praćenja ostvarenja ukupno planiranih prihoda i primitaka te rashoda (i izdataka).

Prema odredbama članaka 21. i 39. Zakona o proračunu, koji se primjenjivao pri planiranju Proračuna za 2022. te izmjena i dopuna Proračuna za 2022., prihodi i primici, rashodi i izdaci proračuna iskazuju se prema organizacijskoj, ekonomskoj, funkcijskoj i programskoj klasifikaciji i izvorima financiranja te su proračuni dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, a predstavničko tijelo donosi proračun na razini podskupine ekonomske klasifikacije za iduću proračunsku godinu i projekciju na razini skupine ekonomske klasifikacije za sljedeće dvije proračunske godine do konca tekuće godine. Odredbama članka 2. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, propisano je da proračunske klasifikacije čine okvir kojim se iskazuju i sustavno prate prihodi i primici te rashodi i izdaci po nositelju, cilju, namjeni, vrsti i izvoru financiranja. Prema odredbama članaka 8. i 17. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, programska klasifikacija se uspostavlja definiranjem programa, aktivnosti i projekata, a program se sastoji od jedne ili više aktivnosti (ili projekata) te aktivnost i projekt pripadaju samo jednom programu. Nadalje, izvore financiranja čine skupine prihoda i primitaka iz kojih se podmiruju rashodi i izdaci određene vrste i utvrđene namjene, prihodi i primici se planiraju, raspoređuju i iskazuju prema izvorima iz kojih potječu, a rashodi i izdaci se planiraju, izvršavaju i računovodstveno prate prema izvorima financiranja.

Zakon o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., odnosno koji se primjenjuje pri planiranju proračuna za razdoblje 2023. do 2025., na isti način propisuje iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka proračuna prema proračunskim klasifikacijama. Prema odredbama članaka 28. i 42. navedenog Zakona, proračun se sastoji od plana za proračunsku godinu i projekcija za sljedeće dvije godine te predstavničko tijelo donosi proračun na razini skupine ekonomske klasifikacije do kraja tekuće godine.

Državni ured za reviziju nalaže u procesima planiranja i izvještavanja prihode i primitke te rashode i izdatke proračuna iskazivati prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

Nadalje, nalaže pri izradi izmjena i dopuna proračuna uskladiti izvore financiranja pojedinačnih aktivnosti i/ili projekata s planiranim prihodima koji čine određeni izvor financiranja, u cilju točnog iskazivanja izvršenja rashoda prema izvorima financiranja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama.

U obrazloženju posebnog dijela Proračuna navedeni su zakoni na kojima se zasnivaju programi, svrha, opis i cilj programa te je za mjerilo uspješnosti programa utvrđen stupanj izvršenja programa (vrijednost ostvarenih ulaganja u odnosu na planirane vrijednosti ulaganja). U obrazloženju posebnog dijela Proračuna te izmjena i dopuna Proračuna nisu navedeni mjerljivi pokazatelji uspješnosti realizacije ciljeva, odnosno početna i ciljana vrijednost planiranih programa odnosno aktivnosti i projekata nije planirana. Glavna karakteristika pokazatelja uspješnosti je mjerljivost, stoga ih je potrebno brojčano iskazati ili jasno izraziti, što omogućava praćenje i izvještavanje o napretku i ostvarenju zadanih programa. Da bi pokazatelji uspješnosti omogućili praćenje ostvarenja postavljenog cilja, potrebno je definirati početnu vrijednost za taj pokazatelj i ciljane vrijednosti za godine za koje je utvrđeno postizanje cilja.

Također, u Godišnjem izvještaju o izvršenju Proračuna za 2022., navedeni su ciljevi pojedinog programa koji su planirani Proračunom, opis provedenih aktivnosti i projekata te stupanj njihova izvršenja, ali nisu iskazani mjerljivi pokazatelji uspješnosti realizacije tih ciljeva jer je i Proračunom (te izmjenama i dopunama Proračuna) praćenje uspješnosti pojedinog programa planirano prema stupnju izvršenja programa, umjesto definiranjem mjerljivih pokazatelja uspješnosti.

Prema odredbi članka 10. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, program sadrži, između ostalog, pokazatelje uspješnosti te aktivnost i projekt sadrži, između ostalog, pokazatelje uspješnosti. Prema Uputi za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za razdoblje 2020. – 2022., koju je donijelo Ministarstvo financija, svaki program planiran u proračunu treba sadržavati odgovor na pitanje što se njime želi postići, na koji način će biti realiziran te tko je korisnik ili primatelj usluge. Na navedeni način povećava se odgovornost za zakonito, namjensko i svrhovito trošenje javnih sredstava.

Odredbama članaka 28. i 31. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., između ostalog, propisano je da se obrazloženje posebnog dijela proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sastoji se od obrazloženja programa koje se daje kroz obrazloženje aktivnosti i projekata zajedno s ciljevima i pokazateljima uspješnosti iz akata strateškog planiranja, dok se financijski planovi proračunskih korisnika odnose i na financijske planove upravnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Odredbama članaka 4. i 12. Pravilnika o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna, koji je bio na snazi do srpnja 2023., propisano je da polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna sadrže, između ostalog, obrazloženje ostvarenja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka s obrazloženjem izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva. Također, odredbom članka 79. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., između ostalog, propisano je da se obrazloženje posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave temelji na obrazloženjima financijskih planova proračunskih korisnika, a sadrži obrazloženje izvršenja programa iz posebnog dijela proračuna s ciljevima koji su ostvareni provedbom programa i pokazateljima uspješnosti realizacije tih ciljeva.

Skreće se pozornost da je u srpnju 2023. stupio na snagu novi Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 85/23), koji uređuje sadržaj obrazloženja posebnog dijela izvještaja o izvršenju proračuna za proračunsku godinu.

Državni ured za reviziju nalaže pri izradi proračuna utvrditi polazne i ciljne vrijednosti pokazatelja uspješnosti provedbe programa, projekata i aktivnosti, u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskim klasifikacijama, u cilju praćenja rezultata provedbe te opravdanosti i svrhovitosti utroška proračunskih sredstava te njihovog iskazivanja u godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna.

Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna (iz prosinca 2022.), prihodi i primici planirani su manje za 19.220.101,00 kn ili 39,5 %, a rashodi manje za 22.631.942,00 kn ili 46,3 % u odnosu na Proračun (iz prosinca 2021.).

Vrijednosno značajnija odstupanja prihoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun, odnose se na smanjenje prihoda od prodaje neproizvedene dugotrajne imovine (zemljišta) za 6.553.750,00 kn ili 100,0 % te prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 9.506.410,00 kn ili 48,8 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih prihoda od komunalnog doprinosa i komunalne naknade). Iz proračunskih dokumenata nije vidljivo od prodaje kojeg zemljišta su u Proračunu planirani prihodi u iznosu od 6.553.750,00 kn, a posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna navedeni prihodi nisu planirani te nisu ostvareni. Prema usmenom obrazloženju odgovorne osobe Općine, planirana je prodaja zemljišta koje je evidentirano u poslovnim knjigama Općine, a aktivnosti koje prethode zaključivanju kupoprodajnog ugovora i ostvarivanju prihoda (priprema i izrada natječajne dokumentacije) nisu provedene.

Vrijednosno značajnija odstupanja rashoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun odnose se na smanjenje rashoda za nabavu nefinancijske imovine (najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za izgradnju građevinskih objekata) za 15.700.967,00 kn ili 71,2 % i materijalnih rashoda za 3.693.449,00 kn ili 29,5 % (najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za usluge). Rashodi za izgradnju građevinskih objekata Proračunom su planirani u iznosu od 18.506.475,00 kn, a posljednjim izmjenama u iznosu od 5.508.066,00 kn, što je manje za 12.998.409,00 kn ili 70,2 %, dijelom zbog nezavršenih postupaka u vezi s izdavanjem građevinskih dozvola (zbog čega dio rashoda za izgradnju građevinskih objekata nisu ostvareni) te dijelom zbog neostvarenih planiranih ulaganja u izradu projektne dokumentacije i/ili sporije realizacije njezine izrade (između ostalog, projektne dokumentacije uređenja obale Kuštalovac – Stari Seget, izgradnje lungomarea u Segetu Donjem do Trogira, izgradnje groblja u Bristivici i Ljubitovici, uređenja nove obale u Segetu Donjem, izgradnje novog vatrogasnog doma te izgradnje gospodarske zone Ljubitovica). Kod procjenjivanja prihoda i primitaka odnosno utvrđivanja rashoda i izdataka u proračunu, Općina se treba pridržavati načela pouzdanosti, što znači da se planiraju prihodi i primici te rashodi i izdaci koji se mogu potkrijepiti objektivnim dokazima. Navedeni način planiranja mogao bi utjecati da izmjene i dopune proračuna značajnije ne odstupaju od planiranih stavki u proračunu.

Državni ured za reviziju preporučuje više pozornosti posvetiti planiranju kako bi proračun bio realniji i pouzdaniji te kako izmjene i dopune proračuna ne bi značajnije odstupale od izvornog proračuna.

– Provedbeni program

Provedbeni program Općine za razdoblje od 2021. – 2025. (dalje u tekstu: Provedbeni program) donio je općinski načelnik u prosincu 2021. te je u prosincu 2022. ažuriran.

U svibnju 2021. općinski načelnik je donio Odluku o imenovanju lokalnog koordinadora za obavljanje poslova i koordinaciju poslova strateškog planiranja za Općinu, kojom su imenovane dvije zaposlenice Općine za lokalnog koordinadora i za zamjenicu lokalnog koordinadora.

Osim toga, u kolovozu 2021. općinski načelnik donio je Odluku o pokretanju postupka izrade Provedbenog programa Općine za razdoblje od 2021. – 2025. prema kojoj u izradi Provedbenog programa sudjeluje Jedinštveni upravni odjel.

Usluge izrade provedbenog programa, usklađivanja Provedbenog programa s Planom razvoja Splitsko-dalmatinske županije 2022. – 2027. te izrade polugodišnjeg izvještaja o provedbi provedbenog programa povjerene su pravnoj osobi (u poslovnim knjigama za 2021. evidentirani su rashodi za usluge u iznosu od 15.000,00 kn i poslovnim knjigama za 2022. u iznosu od 24.375,00 kn). Nadalje, Općina je u siječnju 2023. usluge izrade godišnjeg izvještaja o provedbi provedbenog programa za 2022. povjerila istoj pravnoj osobi (te su ostvareni rashodi za usluge u iznosu od 24.487,00 kn odnosno 3.250,00 EUR).

Prema odredbama članka 13. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske, provedbeni programi jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su kratkoročni akti strateškog planiranja od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, kojeg donosi izvršno tijelo jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama članka 2. i 36. navedenog Zakona, koje su se primjenjivale do prosinca 2022., izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave određuje lokalnog koordinatora koji, između ostalog, koordinira i nadzire izradu akata strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave za koje ih ovlasti izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave te provjerava usklađenost akata strateškog planiranja od značaja za jedinicu lokalne samouprave s aktima strateškog planiranja više ili jednake hijerarhijske razine i o tome podnosi izvješće izvršnom tijelu jedinice lokalne samouprave i Koordinacijskom tijelu, a lokalni koordinador je pravna ili fizička osoba koju je odredio općinski načelnik ili gradonačelnik kao predstavnik jedinice lokalne samouprave za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini jedinice lokalne samouprave.

Prema odredbama članka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 151/22), koji je stupio na snagu koncem prosinca 2022., lokalni koordinador je lokalna razvojna agencija, nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave ili osoba zaposlena u navedenom tijelu koju je odredio općinski načelnik ili gradonačelnik kao predstavnik jedinice lokalne samouprave za obavljanje i koordinaciju poslova strateškog planiranja na razini jedinice lokalne samouprave, a poslovi strateškog planiranja i upravljanja razvojem obuhvaćaju pripremu, izradu, provedbu, izvješćivanje, praćenje provedbe i učinaka te vrednovanje akata strateškog planiranja tijekom oblikovanja i provedbe javnih politika.

S obzirom na to da su za lokalne koordinatore određeni zaposlenici Općine te je određeno da u izradi provedbenog programa sudjeluje Jedinštveni upravni odjel, usluge izrade provedbenog programa i njegovog ažuriranja te izrade polugodišnjeg izvještaja o izvršenju provedbenog programa nisu trebale biti povjerene pravnoj osobi.

Državni ured za reviziju nalaže obavljanje poslova u vezi sa strateškim planiranjem Općine (usklađivanje i/ili doradu Provedbenog programa Općine, izvještavanje o provedbi Provedbenog programa) u skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske te Odlukom o imenovanju lokalnog koordinadora za obavljanje poslova i koordinaciju poslova strateškog planiranja za Općinu.

Provedbenim programom planirano je 14 mjera za ostvarivanje (sedam) ciljeva iz Nacionalne razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. (Narodne novine 13/21) te aktivnosti i projekti za provedbu pojedine mjere povezanih s odgovarajućim stavkama u proračunu.

Općina je sastavila Polugodišnje i Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2022. Izvješće se sastoji od tekstualnog dijela izvješća i tabličnog predložka. Godišnje Izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2022. u tekstualnom dijelu sadrži opis napretka pojedine mjere provedbenog programa i ostvarenih pokazatelja rezultata te obrazloženje doprinosa u ostvarenju javnih politika, a ne sadrži podatke o utrošenim proračunskim sredstvima tijekom izvještajnog razdoblja. Nadalje, tablični predložak izvješća za dio mjera ne sadrži rezultate ostvarene tijekom provedbe mjere odnosno opis statusa provedbe mjere. Zbog navedenog, Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2022. ne daje cjelovite podatke o napretku provedbe Provedbenog programa.

Prema Uputama za izradu polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o provedbi provedbenog programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koje je donijelo Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (kao Koordinacijsko tijelo za sustav strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske) u lipnju 2022., tekstualni dio izvješća o provedbi provedbenog programa, između ostalog, sadrži podatke o proračunskim sredstvima iskorištenim tijekom izvještajnog razdoblja za provedbu pojedine mjere tijekom izvještajnog razdoblja, a u tablični dio potrebno je unijeti status provedbe mjere.

Skreće se pozornost da je novim Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 44/23), koji je stupio na snagu u svibnju 2023., uređen sadržaj izvješća o provedbi provedbenog programa koje, između ostalog, treba sadržavati podatke o sredstvima utrošenim za provedbu mjera provedbenog programa i zaključak o provedbi provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje izvješća o provedbi provedbenog programa u skladu s Uputama za izradu polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o provedbi provedbenog programa jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

– Godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom

Plan upravljanja pomorskim dobrom za 2022. donesen je i objavljen u Službenom glasniku Općine 8. lipnja 2022., a trebao je biti donesen najkasnije do 1. prosinca 2021. Plan je objavljen prije ishoda potvrde Splitsko-dalmatinske županije o usklađenosti sa županijskim godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom te je time objavljen prije njegova stupanja na snagu, a bez obavijesti da Plan nije stupio na snagu i bez naknadne objave o ishoda potvrdi koju je izdala Županija 15. lipnja 2022. Izvješće o izvršenju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom za 2022. izrađeno je u prosincu 2022., ali nije dostavljeno nadležnom tijelu Splitsko-dalmatinske županije, što je trebalo učiniti do 15. siječnja 2023.

Prema odredbi članka 5. Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom donosi se za svaku godinu i dostavlja nadležnom tijelu samouprave u županiji najkasnije do 1. prosinca tekuće godine. Općinski načelnik dužan je jednom godišnje nadležnom tijelu samouprave u županiji dostaviti pisano izvješće o izvršenju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom za prethodnu godinu, a najkasnije do 15. siječnja tekuće godine.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture je u studenome 2018. donijelo Uputu o primjeni Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, kojom se predlaže da jedinice lokalne samouprave godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom objave u službenom glasniku, službenim mrežnim stranicama i oglasnoj ploči tek nakon što ishode potvrdu županije, a ukoliko ga objave prije ishoda potvrde, trebaju jasno naznačiti da plan nije stupio na snagu. Također, dužni su na isti način i na istim mjestima gdje je objavljen plan objaviti i da je ishoda potvrda županije te da je plan stupio na snagu.

Skreće se pozornost da je u srpnju 2023. stupio na snagu novi Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 83/23), kojim je, između ostalog, uređeno donošenje i objava plana upravljanja pomorskim dobrom te način raspolaganja pomorskim dobrom.

Državni ured za reviziju nalaže aktivnosti u vezi s donošenjem i objavom plana upravljanja pomorskim dobrom te načinom raspolaganja pomorskim dobrom provoditi u skladu sa Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama i provedbenim propisima.

Planom upravljanja pomorskim dobrom za 2022., zahtjevi za koncesijsko odobrenje podnose se u roku od 30 dana od stupanja na snagu i objave na mrežnim stranicama Općine. Prema Upisniku o zaprimanju zahtjeva i Izvješću o izvršenju godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom za 2022., podnesena su 44 zahtjeva za koncesijskim odobrenjem, svi zahtjevi su upisani u Upisnik i izdana su ukupno 44 koncesijska odobrenja. Od toga je 29 zahtjeva zaprimljeno prije objave Plana, sedam zahtjeva nakon objave, a prije stupanja na snagu Plana i osam zahtjeva nakon stupanja Plana na snagu (u roku od 30 dana). S obzirom na to da je Vijeće za dodjelu koncesijskih odobrenja propustilo odbaciti zahtjeve koji su zaprimljeni prije stupanja na snagu Plana (te je u međuvremenu Plan stupio na snagu), Vijeće je postupilo po zahtjevima te je po podnesenim zahtjevima dodijelilo koncesijska odobrenja.

Prema Uputi o primjeni Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru, zahtjev za davanjem koncesijskog odobrenja moguće je podnijeti tek kada je godišnji plan stupio na snagu, a ako se zahtjev za izdavanje zaprimi prije stupanja na snagu godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom, Vijeće je dužno u roku od 30 dana od dana zaprimanja, rješenjem odbaciti zahtjev, budući da ne postoje zakonske pretpostavke za pokretanje postupka. Ako Vijeće propusti odbaciti zahtjev, a u međuvremenu Plan stupi na snagu, Vijeće je dužno postupiti po zahtjevu te dodijeliti koncesijsko odobrenje ako je zahtjev u skladu s godišnjim planom upravljanja pomorskim dobrom, odnosno odbiti zahtjev ako nije.

S obzirom na to da je veliki broj zahtjeva za davanjem koncesijskog odobrenja zaprimljen prije stupanja na snagu godišnjeg plana upravljanja pomorskim dobrom, Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo rješenjem odbaciti navedene zahtjeve, kako bi se sva koncesijska odobrenja izdavala na temelju zahtjeva korisnika zaprimljenih nakon što je plan upravljanja pomorskim dobrom stupio na snagu.

Neodbacivanje zahtjeva za koncesijskim odobrenjem koji su zaprimljeni prije stupanja na snagu Plana upravljanja pomorskim dobrom moglo je imati za posljedicu da su podaci iz navedenih zahtjeva utjecali na sadržaj Plana upravljanja pomorskim dobrom, umjesto da se zahtjevima traže koncesijska odobrenja prema prethodno utvrđenom Planu upravljanja pomorskim dobrom.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

3.1. Općina je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene u dijelu koji se odnosi na poslovne knjige, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te financijske izvještaje.

– Poslovne knjige

Uz dnevnik i glavnu knjigu, Općina vodi knjigu blagajne, knjigu izlaznih i ulaznih računa, evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila, evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija te analitičko knjigovodstvo dugotrajne nefinancijske imovine, sitnog inventara i auto guma, potraživanja i obveza.

Analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu jer se unos podataka za imovinu čiji proces nabave traje duže razdoblje obavlja na način da se u visini svakog pojedinačnog ulaznog računa i/ili obračuna dobavljača evidentira pojedinačna stavka imovine, zbog čega ulaganje u istu jedinicu imovine ima više različitih inventurnih brojeva i analitičkih kartica. Nadalje, naziv dugotrajne nefinancijske imovine dijelom odgovara vrsti ulaganja, a dijelom nazivu dobavljača zbog čega je otežano utvrđivanje strukture imovine po vrsti, količini i vrijednosti imovine.

Nadalje, u analitičkoj evidenciji dugotrajne imovine, vrijednost opreme nabavljene tijekom 2021. i 2022. u okviru projekta koji se financira sredstvima Europske unije (Građenje građevine javne i društvene namjene – vrtić) u iznosu od 826.473,00 kn evidentirana je u zbirnom iznosu prema računu dobavljača, umjesto pojedinačno po vrsti, količini i vrijednosti nabavljene opreme zbog čega više vrsta različite opreme ima jedan inventurni broj, a vrsta, količina i vrijednost po jedinici nabavljene opreme nije vidljiva u analitičkoj evidenciji.

Zbog navedenog je otežano usklađivanje podataka iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine s podacima u glavnoj knjizi te provođenje popisa imovine.

Analitičke evidencije potraživanja za naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, potraživanja za prihode od prodaje grobnica i potraživanja za komunalni doprinos, koje Općina (ručno) vodi prema popisu izdanih rješenja ili zaključenih ugovora za određenu godinu, nisu cjelovite jer ne sadrže podatke o rokovima dospelosti.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički. Nadalje, proračun i proračunski korisnici obavezno vode, između ostalog, analitička knjigovodstva dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (te drugim potrebnim podacima) te analitička knjigovodstva potraživanja (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti, zateznim kamatama i drugo).

Državni ured za reviziju nalaže voditi analitičku evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) na način da svaka jedinica imovine ima jedan inventarni broj te voditi analitičku evidenciju potraživanja s podacima o rokovima dospjelosti u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina u vlasništvu ima osobno vozilo za koje su ostvareni rashodi za gorivo za 2022. u iznosu od 7.182,00 kn. U prosincu 2011. Općina je donijela Pravilnik o korištenju službenog automobila i mobilnih telefona, kojim je propisana obveza vođenja evidencije o korištenju službenog vozila (putni radni list) s podacima, između ostalog, o lokaciji, odnosno ustanovi u koju korisnik putuje. Za korištenje vozila vodi se evidencija na obrascima putnog radnog lista, koji sadrže podatke o početnom i završnom stanju brojila, prijeđenim kilometrima, korisniku vozila, datumu i vremenu putovanja. Veći dio putnih radnih listova ne sadrži podatke o svrsi (razlogu) korištenja vozila te je za relaciju kretanja upisana *loco* vožnja. Zbog navedenog, ostvareni rashodi za korištenje službenog vozila ne mogu se povezati s razlozima korištenja službenog vozila, odnosno zadacima koje je korisnik trebao obaviti. Za korištenje službenog vozila potrebno je voditi putne radne listove s podacima o svrsi (razlogu) korištenja te točnoj relaciji kretanja vozila, radi utvrđivanja opravdanosti korištenja službenog vozila.

Državni ured za reviziju preporučuje u svrhu nadzora opravdanosti korištenja službenog vozila u obrascu putnog radnog lista unositi sve potrebne podatke (relaciju kretanja vozila te svrhu putovanja).

Evidencija danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja (zadužnice i jamstva kao oblik garancije) sadrži podatke o vremenu izdavanja i primitka, izdavatelju i vrsti jamstva, ali ne sadrži podatke o dospjelosti i za pojedine primljene instrumente osiguranja plaćanja nema podatke o njihovoj vrijednosti, zbog čega se ne može utvrditi stvarno stanje primljenih instrumenata osiguranja plaćanja na koncu 2022. Prema podacima iz navedene Evidencije u 2022. zaprimljeno je jedanaest instrumenata osiguranja plaćanja, od čega je za osam instrumenata osiguranja navedena vrijednost u iznosu od 611.809,00 kn, dok za tri nije navedena vrijednost. Za instrumente zaprimljene do 2022. evidencija ne sadrži podatke o dospjelosti te najvećim dijelom ne sadrži podatke o vrijednosti.

Prema Popisu sudskih sporova u tijeku (koji su dio Bilješki uz financijske izvještaje), Općina vodi 18 sudskih sporova, od čega je u 15 sporova tuženik. Prema navedenom popisu, vrijednost glavnice sporova u kojima je Općina tuženik iznosi 2.142.974,00 kn te je za deset sporova navedena procjena financijskog učinka koji može proisteći iz sudskog spora kao obveza u iznosu od 241.353,00 kn. Nadalje, za tri spora u kojima je Općina tužitelj, vrijednost glavnice spora navedena je za dva spora u iznosu od 151.000,00 kn te je ukupna procjena financijskog učinka koji može proisteći iz sudskih sporova kao imovina u iznosu od 48.974,00 kn.

Vrijednost primljenih i danih instrumenata osiguranja plaćanja te potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova nisu evidentirani u poslovnim knjigama ni iskazani u financijskim izvještajima. Prema odredbi članka 85. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, izvanbilančni zapisi sadrže stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, i to: tuđa imovina dobivena na korištenje, dana jamstva, dana kreditna pisma, instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i ostali izvanbilančni zapisi.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi vrijednost svih instrumenata osiguranja plaćanja i sudskih sporova te u izvanbilančnim zapisima evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati instrumente osiguranja plaćanja i potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Evidentiranje poslovnih događaja

U skladu s proračunskim načelom jedinstva i točnosti, propisanog odredbama članka 7. Zakona o proračunu, u proračunu se, između ostalog, svi prihodi i primici te rashodi i izdaci jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazuju po brutonačelu. Pojedini poslovni događaji u glavnoj knjizi nisu evidentirani uz primjenu brutonačela.

Općini je na natječaju u okviru europske inicijative dodijeljen *voucher* u iznosu od 15.000,00 EUR za projekt WiFi4EU (besplatan pristup internetu na javnim prostorima). Općina je u poslovnim knjigama na temelju računa dobavljača za isporuku i implementaciju opreme za Wi-Fi sustav iz lipnja 2022. evidentirala rashode za usluge i obveze prema dobavljaču u iznosu od 153.125,00 kn te je umanjila (stornirala) navedene rashode i obveze za iznos dodijeljenih bespovratnih sredstava (koja je Izvršna agencija za inovacije i mreže uplatila na račun dobavljača) u iznosu od 112.798,00 kn. Prihodi u visini dodijeljenih bespovratnih sredstava u iznosu od 112.798,00 kn nisu evidentirani u poslovnim knjigama.

S obzirom na to da su navedeni rashodi u iznosu od 153.125,00 kn povezani s nabavom nefinancijske imovine, trebalo ih je evidentirati na računu rashoda za nabavu nefinancijske imovine te za navedena ulaganja povećati vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora. Zbog pogrešnog evidentiranja, prihodi i rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima iskazani manje za 112.798,00 kn, a imovina i vlastiti izvori manje za 153.125,00 kn.

Nadalje, prihodi od poreza na dohodak evidentirani su u poslovnim knjigama na računu prihoda od poreza na dohodak od nesamostalnog rada u iznosu od 7.899.740,00 kn. Naknada Poreznoj upravi u visini od 1,0 % ukupno naplaćenih prihoda (za troškove obavljanja poslova utvrđivanja, evidentiranja, naplate, nadzora i ovrhe poreza na dohodak) evidentirana je storniranjem prihoda od poreza na dohodak, umjesto evidentiranjem rashoda za ostale nespomenute usluge, zbog čega su u poslovnim knjigama evidentirani i financijskim izvještajima iskazani prihodi od poreza na dohodak i rashodi za usluge manje za 78.773,00 kn.

U skladu s proračunskim načelom jedinstva i točnosti, propisanog odredbama članka 7. Zakona o proračunu, u proračunu se, između ostalog, svi prihodi i primici te rashodi i izdaci jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iskazuju po brutonačelu.

Općina nije po primitku izvještaja Financijske agencije provela preknjiženje evidentiranih uplata s računa poreza na dohodak od nesamostalnog rada na račune prihoda po vrstama poreza na dohodak, zbog čega u financijskim izvještajima nije vidljiva struktura prihoda od poreza po vrstama poreza.

Ministarstvo financija je u kolovozu 2021. izdalo Uputu o evidentiranju prihoda od poreza na dohodak kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem izvještaja koje ispostavlja Financijska agencija, prema kojoj, kada jedinice prime mjesečne izvještaje, provode preknjiženje na pripadajuće vrste poreza na dohodak.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovnim knjigama evidentirati i financijskim izvještajima iskazati prihode i rashode po brutonačelu u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Nadalje, nalaže evidentirati prihode od poreza na dohodak prema vrstama poreza na dohodak u skladu s Uputom o evidentiranju prihoda od poreza na dohodak kod jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave temeljem izvještaja koje ispostavlja Financijska agencija.

U poslovnim knjigama pojedina potraživanja nisu evidentirana prema propisima o proračunskom računovodstvu te su ona u financijskim izvještajima iskazana manje za 1.192.673,00 kn.

Tako je u poslovnim knjigama na računu potraživanja od poreza na promet nekretnina evidentirana uplata poreza na promet nekretnina u iznosu od 68.473,00 kn (bez prethodno evidentiranih potraživanja te je iskazan potražni saldo). Općina nije na navedenom računu potraživanja evidentirala potraživanja za porez na promet nekretnina, koja prema podacima Porezne uprave na koncu 2022. iznose 641.182,00 kn. Zbog navedenog, potraživanja za porez na promet nekretnina u poslovnim knjigama su evidentirana i financijskim izvještajima iskazana manje za 709.655,00 kn.

Potraživanja od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru evidentirana su u poslovnim knjigama na koncu 2022. u iznosu od 12.241,00 kn (odnosno u visini 30,0 % ukupnih potraživanja prema izdanim rješenjima), umjesto u cjelokupnom iznosu od 40.803,00 kn te nisu evidentirana potraživanja za prethodno odobreni popust na jednokratno plaćanje za obveznike koji su propustili platiti naknadu u roku u iznosu od 3.504,00 kn. Zbog navedenog, potraživanja za naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u poslovnim knjigama su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana manje za 32.066,00 kn.

U poslovnim knjigama nisu evidentirana i financijskim izvještajima iskazana potraživanja za komunalni doprinos (na temelju rješenja iz prosinca 2022.) u iznosu od 194.205,00 kn, za koncesijsku naknadu za obavljanje javne usluge skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada u iznosu od 152.000,00 kn i potraživanja od naknade za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrane u iznosu od 104.747,00 kn. Sporazumom između Općine i investitora izgradnje vjetroelektrane utvrđen je način isplate naknade za isporučenu električnu energiju, a navedena potraživanja odnose se na potraživanja za studeni i prosinac 2022.

Zbog prethodno navedenog, podaci o potraživanjima evidentirani u glavnoj knjizi i iskazani u financijskim izvještajima ne daju informaciju o stvarnom stanju potraživanja tijekom i na koncu godine. Potrebno je provesti odgovarajuća evidentiranja, kako bi u poslovnim knjigama potraživanja bila realno iskazana.

Prema odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke o stanju imovine. Prema odredbama članka 17. navedenog Pravilnika, imovina, obveze i vlastiti izvori određuju financijski položaj proračuna odnosno proračunskih korisnika te se imovina i obveze iskazuju po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška. Iz navedenog proizlazi da se potraživanja za obračunane prihode, kao oblik financijske imovine, iskazuju u razdoblju na koje se odnose.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati potraživanja za porez na promet nekretnina, komunalni doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, koncesijsku naknadu za obavljanje javne usluge skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada te naknadu za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrane po računovodstvenom načelu nastanka događaja uz primjenu metode povijesnog troška u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama, u okviru skupine 19 – rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) te u okviru obveza, nisu evidentirani rashodi koji se odnose na prosinac 2022. za plaće zaposlenika, naknade članovima povjerenstava i vijeća, opskrbu električnom energijom, usluge telefona, mobitela i interneta, održavanje javne rasvjete i odvoz krupnog otpada. Rashodi za navedene namjene evidentirani su u poslovnim knjigama za 12 mjeseci, od prosinca 2021. do studenoga 2022.

Prema odredbi članka 39. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, rashodi koji nastaju kontinuirano i obračunavaju se za kalendarska razdoblja tijekom proračunske godine (u pravilu mjesečno), uključuju se u rashode razmjerno broju mjeseci u razdoblju za koje se izvještaji sastavljaju. Rashodi koji se ne uključuju u tekuće izvještajno razdoblje iskazuju se kao aktivna vremenska razgraničenja – kontinuirani rashodi budućih razdoblja. Istodobno, za iznos kontinuiranih rashoda budućih razdoblja evidentiraju se obveze.

Zbog navedenog načina evidentiranja kontinuiranih rashoda koji se odnose na prosinac 2022., u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima imovina (aktivna vremenska razgraničenja) i obveze su evidentirani i iskazani manje za 405.788,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati kontinuirane rashode budućih razdoblja na računima aktivnih vremenskih razgraničenja i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Rashodi u iznosu od 237.000,00 kn nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana, što je utjecalo na strukturu iskazanih rashoda i imovine u financijskim izvještajima.

Rashodi za ulaganja u projektnu dokumentaciju za izgradnju i rekonstrukciju cesta (rekonstrukciju državne ceste DC8 i priključka naselja Jarebinac na DC8 te izgradnju kružnog raskrižja na spoju cesta DC 8 i ŽC 6132) u iznosu od 165.000,00 kn evidentirani su u okviru materijalnih rashoda (na računu rashoda za usluge), umjesto u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine uz istovremeno evidentiranje u okviru odgovarajućeg računa imovine.

Rashodi koje se odnose na prijenos sredstava Zavodu za hitnu medicinu Splitsko-dalmatinske županije (za sufinanciranje dodatnog tima hitne medicinske pomoći) u iznosu od 72.000,00 kn evidentirani su na računu rashoda za tekuće donacije, umjesto na računu pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna.

S obzirom na to da je dio rashoda koji se odnose na nastavak ulaganja u izradu projektne dokumentacije za izgradnju i rekonstrukciju cesta evidentiran na računima materijalnih rashoda umjesto na računima rashoda za nabavu nefinancijske imovine i pripadajućih računa imovine (na kojima su evidentirana ulaganja iz prethodnih godina), u poslovnim knjigama evidentirana je manja vrijednost imovine i vlastitih izvora. Općina je i u prethodnim godinama dio rashoda za ulaganja u započete investicije dijelom evidentirala u okviru materijalnih rashoda, a dijelom u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine uz istovremeno evidentiranje na računima imovine. Nadalje, ulaganja koja su evidentirana na računima imovine, a nisu završena do konca 2022., dijelom su evidentirana na računima imovine u pripremi, a dijelom na računima imovine u uporabi. Evidentiranjem ulaganja u nezavršene investicije na računima imovine u uporabi, obračun ispravka vrijednosti obavlja se na ulaganja koja nisu dovršena (odnosno za ulaganja u imovinu nije stavljena u funkciju) zbog čega je u financijskim izvještajima manje iskazana vrijednost nefinancijske imovine i vlastitih izvora.

Prema godišnjim izvještajima o provedbi Plana upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Općine za 2021. i 2022., Općina je u prethodnim godinama ostvarila ulaganja u izradu projektne dokumentacije za rekonstrukciju i izgradnju pristupne prometnice za kamenolom (i izgradnju priključka navedene prometnice na državnu cestu) te za rekonstrukciju Ulice kardinala Alojzija Stepinca (i izradu projektne dokumentacije za izgradnju priključka navedene prometnice na županijsku cestu), a prema podacima o ukupno ostvarenim ulaganjima do 2022., dostavljenim tijekom obavljanja revizije, dio ulaganja evidentiran je u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine uz istovremeno evidentiranje na računima imovine u iznosu od 744.375,00 kn, a dio ulaganja u okviru materijalnih rashoda u iznosu od 121.875,00 kn. Nadalje, ulaganja koja su evidentirana na računima imovine, dijelom su evidentirana na računima imovine u uporabi u iznosu od 571.875,00 kn iako nisu završena, a dijelom na računima imovine u pripremi u iznosu od 172.500,00 kn. S obzirom na to da ulaganja u izgradnju navedenih prometnica nisu završena (u tijeku su postupci izdavanja građevinskih dozvola), ulaganje u izradu projektne dokumentacije, kao i svu imovinu čiji proces nabave traje duže razdoblje, trebalo je u cijelosti evidentirati na računima dugotrajne imovine u pripremi kako bi se povezali svi troškovi stjecanja.

Iz navedenog proizlazi da Općina ne primjenjuje pravila knjigovodstvenog praćenja ulaganja u imovinu u razdoblju stjecanja do stavljanja u upotrebu, zbog čega u poslovnim knjigama nisu osigurani točni podaci o ukupnim ulaganjima po pojedinoj investiciji te strukturi imovine prema kriteriju dovršenosti.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su broježane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Prema odredbama članka 18., stavka 6. i članka 57., stavka 2. navedenog Pravilnika, trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak upotrebe te se nabava nefinancijske imovine evidentira odobrenjem odgovarajućeg računa obveza za nabavu nefinancijske imovine u skupini 24 i zaduženjem odgovarajućeg računa rashoda za nabavu nefinancijske imovine u razredu 4, uz istovremeno zaduženje odgovarajućeg računa nefinancijske imovine u razredu 0 i odobrenje odgovarajućeg računa vlastitih izvora u skupini 91. Prema odredbi članka 28. navedenog Pravilnika, na skupini računa dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi evidentiraju se ulaganja u tijeku izrade ili nabave proizvedene dugotrajne imovine. Nakon što se utvrde svi troškovi nabave i završi proces nabave, u trenutku stavljanja imovine u uporabu, ukupna nabavna vrijednost s računa imovine u pripremi prenosi se na odgovarajući račun imovine u uporabi. Istovremeno, obavlja se evidentiranje u pomoćnoj knjizi dugotrajne nefinancijske imovine. Stavljanjem imovine u uporabu obračunava se ispravak vrijednosti imovine.

Državni ured za reviziju nalaže prihode i rashode evidentirati na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Nalaže nabavu nefinancijske imovine, u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja), evidentirati u okviru računa imovine u pripremi u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

– Popis imovine i obveza

Općinski načelnik je u prosincu 2022. donio Odluku o popisu i imenovanju Povjerenstva za provedbu godišnjeg popisa imovine, obveza i potraživanja Općine za 2022. Navedenom Odlukom utvrđeno je da će se popisom obuhvatiti nefinancijska i financijska imovina te obveze. Povjerenstvo je sastavilo zapisnik o obavljenom godišnjem popisu imovine i obveza na 31. prosinca 2022. U Zapisniku nije navedeno je li bilo viškova, manjkova niti su dani prijedlozi za rashod imovine i/ili otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja (odnosno nije utvrđeno ima li spornih i zastarjelih potraživanja, iako je za pojedina potraživanja iz prethodnih godina protekao rok zastare, a pojedina su nenaplativa jer su dvije pravne osobe brisane iz sudskog registra po završenom stečajnom postupku) i obveza. Nema podataka o zapažanjima u vezi s eventualnom oštećenom i neupotrebljivom dugotrajnom imovinom.

Uz Zapisnik su priložene popisne liste za nefinancijsku imovinu te popis potraživanja, novčanih sredstava, udjela u glavnici trgovačkih društava i obveza prema osnovnim računima glavne knjige. Popisne liste dugotrajne imovine nisu potpune, jer su sastavljene prema podacima iz analitičke evidencije dugotrajne imovine koja nije u potpunosti ustrojena prema propisima o proračunskom računovodstvu (jer, između ostalog, ne sadrži podatke po vrsti, količini i vrijednosti za dio imovine), a za dugotrajnu imovinu u pripremi nisu navedeni podaci o stupnju dovršenosti pojedine investicije.

Potraživanja su popisana prema osnovnim računima glavne knjige, a nisu popisana pojedinačno prema iznosima potraživanja i pojedinačnim dužnicima. Obveze su popisane prema osnovnim računima glavne knjige i pojedinačno prema vjerovnicima. Međusobno usklađivanje podataka poslovnih partnera (vjerovnika i dužnika) koncem godine putem razmjene izvoda otvorenih stavki (IOS) nije obavljeno, a što je jedan od preduvjeta vjerodostojnog popisa.

Udjeli u glavnici trgovačkih društava nisu popisani pojedinačno prema vrijednosti udjela u temeljnom kapitalu po društvima, nego u ukupnom iznosu prema podacima iz glavne knjige. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćeni primljeni i dani instrumenti osiguranja plaćanja (za koje se iz evidencije danih i primljenih instrumenata osiguranja plaćanja ne može utvrditi stvarno stanje na koncu 2022.) te sudski sporovi u tijeku navedeni u Bilješkama uz financijske izvještaje (za dio kojih nije utvrđena vrijednost).

Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno, zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom.

Odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da proračun i proračunski korisnici moraju sastaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste. Popisne liste su knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna odnosno proračunskog korisnika, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista, u okviru svojih ovlasti, odlučuje o: načinu likvidacije utvrđenih manjkova, načinu knjiženja utvrđenih viškova, otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja i obveza, rashodovanju sredstava, opreme i sitnog inventara, mjerama protiv osoba odgovornih za manjkove, oštećenja, neusklađenost knjigovodstvenog i stvarnog stanja, zastaru i nenaplativost potraživanja i slično.

Ministarstvo financija je u kolovozu 2015. donijelo Uputu o obavljanju popisa imovine i obveza, kojom je uređena metodologija obavljanja popisa imovine i obveza, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa imovine i obveza. Obveznici primjene Upute su, između ostalog, i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Uputom o obavljanju popisa imovine i obveza.

– Financijski izvještaji

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji za 2022. i dostavljeni su nadležnim tijelima.

Bilješke uz financijske izvještaje nisu cjelovite. Bilješke uz Bilancu ne sadrže popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati imovina, iako je tijekom 2022. Općina primila instrumente osiguranja plaćanja. Bilješke uz Izvještaj o obvezama ne sadrže razloge koji su doveli do stanja dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i prekoračenja rokova plaćanja obveza.

Prema odredbama članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, obvezne Bilješke uz Bilancu su, između ostalog, Popis ugovornih odnosa i slično koji uz ispunjenje određenih uvjeta, mogu postati obveza ili imovina (dana kreditna pisma, hipoteke i slično). Odredbama članka 18. navedenog Pravilnika, propisano je da je u Bilješkama uz Izvještaj o obvezama potrebno navesti razloge koji su doveli do stanja dospjelih obveza na kraju izvještajnog razdoblja i prekoračenja rokova plaćanja obveza.

Državni ured za reviziju nalaže sastavljanje Bilješki uz financijske izvještaje sa svim potrebnim podacima u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

U financijskim izvještajima, u okviru obveznih analitičkih podataka, nisu iskazani točni podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama.

Ukupna potraživanja koncem 2022. (prije umanjenja za ispravak potraživanja) iskazana su u iznosu od 13.017.628,00 kn. Od toga se na potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine odnosi 12.961.985,00 kn. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci) potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u cijelosti su dospjela, dok prema podacima iz analitičkih evidencija dospjela potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine iznose 12.306.741,00 kn, a nedospjela potraživanja (od komunalne naknade, naknade za uređenje voda i druga potraživanja) iznose 655.244,00 kn.

Obveze koncem 2022. iskazane su u iznosu od 1.305.929,00 kn, a odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu od 325.498,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 980.431,00 kn. Prema podacima iz Bilance (Obvezni analitički podaci), obveze su u cijelosti dospjele, dok prema Izvještaju o obvezama za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. i podacima iz analitičkih evidencija nedospjele obveze iznose 717.800,00 kn, a dospjele 588.129,00 kn.

Prema odredbi članka 3., stavka 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, osnovna svrha financijskih izvještaja jest dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže u financijskim izvještajima navesti točne podatke o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama, u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

Rashodi za financiranje redovne djelatnosti proračunskog korisnika (dječjeg vrtića), koji se odnose na naknade članovima Upravnog vijeća u iznosu od 62.985,00 kn, u poslovnim knjigama su evidentirani u okviru materijalnih rashoda (na računu naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično), odnosno po prirodnoj vrsti rashoda u skladu s propisima. U financijskim izvještajima navedeni rashodi su iskazani u okviru materijalnih rashoda, a trebalo ih je iskazati u okviru pomoći (prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti). Navedeno je utjecalo na strukturu rashoda iskazanih u financijskim izvještajima.

Odredbom članka 52., stavka 9. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je, između ostalog, da se u financijskim izvještajima državnog proračuna (razina 13) i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (razina 22) za iskazivanje prijenosa proračuna prema proračunskim korisnicima iz svoje nadležnosti za financiranje redovne djelatnosti isključivo koristi odjeljak 3671 Prijenosi proračunskim korisnicima iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za prijenos proračunskom korisniku iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2022., višak prihoda poslovanja za 2022. iskazan je u iznosu od 11.863.310,00 kn te manjak prihoda od nefinancijske imovine u iznosu od 3.078.714,00 kn. Općina nije provela obveznu korekciju rezultata za 2022., odnosno umanjeње viška prihoda poslovanja za iznos kapitalnih pomoći utrošenih za nabavu nefinancijske imovine, koje su u 2022. evidentirane u iznosu od 1.645.927,00 kn. Obvezne korekcije nisu provedene ni za 2021. Neprovođenje obvezne korekcije rezultata nije utjecalo na ukupnu visinu rezultata, ali je utjecalo na strukturu rezultata po aktivnostima (prihodi poslovanja i prihodi od nefinancijske imovine).

Općinsko vijeće je u travnju 2021. i svibnju 2022. donijelo Odluku o utvrđivanju i raspodjeli rezultata proračuna Općine za 2020. i 2021., prema kojoj se višak prihoda poslovanja raspoređuje za pokriće manjka prihoda od nefinancijske imovine, a koje nisu provedene u glavnoj knjizi. Odluka o utvrđivanju i raspodjeli rezultata za 2019. provedena je u glavnoj knjizi u 2020. zajedno s Odlukom o utvrđivanju i raspodjeli rezultata proračunskog korisnika (dječjeg vrtića). Pogrešno evidentiranje preraspodjele rezultata dječjeg vrtića u poslovnim knjigama Općine nije utjecalo na ukupnu visinu rezultata, ali je utjecalo na strukturu rezultata po aktivnostima (višak prihoda poslovanja i manjak prihoda od nefinancijske imovine iskazan je manje za 212.823,00 kn). Općina nema podatke odnosno ne prati strukturu rezultata poslovanja prema izvorima financiranja, što je preduvjet za provođenje raspodjele rezultata prema aktivnostima.

Odredbama članka 82. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se za iznose koji su bili evidentirani, između ostalog, na računima kapitalnih pomoći i utrošeni za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine provodi obvezna korekcija rezultata, odnosno zadužuje se račun viška ili manjka prihoda poslovanja, a odobrava račun viška ili manjka prihoda od nefinancijske imovine. Nadalje, stanja utvrđena na osnovnim računima rezultata poslovanja (višak/manjak prihoda) i iskazana u financijskim izvještajima za proračunsku godinu raspodjeljuju se u sljedećoj proračunskoj godini u skladu s Odlukom o raspodjeli rezultata i uz pridržavanje ograničenja u skladu s propisima iz područja proračuna.

Iskazivanje rezultata po aktivnostima preduvjet je za donošenje odluka o budućoj potrošnji i izvorima financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže obavljati obveznu korekciju rezultata poslovanja na koncu godine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te provoditi odluke Općinskog vijeća o preraspodjeli rezultata Općine kako bi stanje u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima odražavalo stvarne i pouzdane informacije o rezultatu poslovanja.

4. Prihodi

4.1. Prihodi su ostvareni u iznosu od 28.636.123,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od poreza u iznosu od 12.449.393,00 kn ili 43,5 % i prihode od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 10.385.350,00 kn ili 36,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Utvrđene nepravilnosti i propusti odnose se na prihode od komunalnog doprinosa, zakupa poslovnih prostora i grobnih naknada.

– Prihodi od komunalnog doprinosa

Prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni su u iznosu od 3.924.468,00 kn, od čega na temelju rješenja o komunalnom doprinosu iz 2022. u iznosu od 2.786.855,00 kn, a 1.137.613,00 kn se odnosi na naplatu potraživanja iz prethodnih godina.

Komunalni doprinos obračunan je prema Odluci o komunalnom doprinosu koju je donijelo predstavničko tijelo Općine u prosincu 2018. Općina je u 2022. donijela 29 rješenja o komunalnom doprinosu po završenim postupcima legalizacije nezakonito izgrađenih zgrada.

U skladu s odredbom članka 10. Odluke o komunalnom doprinosu, Općina je u potpunosti oslobodila obveznike plaćanja komunalnog doprinosa u postupku legalizacije nezakonito izgrađenih zgrada te je rješenje o oslobađanju od plaćanja komunalnog doprinosa donio Jedinostveni upravni odjel Općine. Rješenja o komunalnom doprinosu ne sadrže iznos koji je obveznik dužan platiti prije umanjenja (brutoiznos) i iznos umanjenja, zbog čega se ne može utvrditi u kojem su iznosu obveznici plaćanja komunalnog doprinosa po završenim postupcima legalizacije oslobođeni od plaćanja komunalnog doprinosa u 2022.

Državni ured za reviziju nalaže u slučajevima potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalnog doprinosa u rješenjima navesti iznos umanjenja odnosno oslobođenja.

– Prihodi od zakupa poslovnih prostora

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu od 125.342,00 kn na temelju ugovora o zakupu zaključenih u 2022. i prethodnim godinama s četiri zakupca (uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 11,00 kn/m² do 80,00 kn/m²) na rok od jedne do 22 godine.

Općina je s neprofitnom organizacijom (lovačka udruga) zaključila ugovor o zakupu poslovnog prostora površine 112,70 m², u svibnju 2022., na rok od pet godina. Navedena neprofitna organizacija je zakupnik istog poslovnog prostora od kolovoza 2010. Ugovor o zakupu zaključen je nakon provedenog javnog natječaja u srpnju 2010. (uz mjesečnu zakupninu u iznosu od 1.240,00 kn). Istekom roka na koji je ugovor zaključen (četiri godine) zaključeni su novi ugovori o zakupu u srpnju 2014. i kolovozu 2018. Ugovor iz svibnja 2022. zaključen je na temelju zahtjeva zakupnika te pisane ponude Općine, a zakupnina je utvrđena u iznosu od 11,00 kn/m², odnosno u visini cijene zakupnine utvrđene Rješenjem o visini zakupnine poslovnog prostora u vlasništvu Općine iz prosinca 2013. S obzirom na to da mjesečni iznos zakupnine nije veći od cijene zakupnine po Rješenju Općine, za davanje navedenog prostora u zakup trebalo je provesti javni natječaj.

Prema odredbi članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravni osoba u njihovu vlasništvu ili pretežitom vlasništvu daje se u zakup javnim natječajem. Iznimno, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao zakupodavac može dati pisanu ponudu za sklapanje novog ugovora o zakupu na određeno vrijeme na rok od pet godina pod istim uvjetima (iznos mjesečne zakupnine, zakupnik...) kao u postojećem ugovoru o zakupu, kada je to ekonomski opravdano, odnosno kada je mjesečni iznos zakupnine veći od cijene zakupnine po odluci jedinice lokalne samouprave za djelatnost koju zakupnik obavlja isključivo zakupniku koji s jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ima sklopljen ugovor o zakupu na temelju javnog natječaja i koji u potpunosti ispunjava obveze iz ugovora o zakupu, kada mu istječe takav ugovor o zakupu sklopljen na temelju javnog natječaja, a na njegov pisani zahtjev.

Ugovori o zakupu poslovnog prostora koji su zaključeni u 2022. i prethodnim godinama s tri zakupca (na rok od jedne do pet godina) nisu potvrđeni (solemnizirani) po javnom bilježniku. Općina je primjerke ugovora dostavila nadležnoj Poreznoj upravi u ožujku 2023.

Prema odredbi članka 4. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, ugovor o zakupu poslovnoga prostora mora biti sastavljen u pisanom obliku, a kada ga kao zakupodavac sklapa Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i potvrđen (solemniziran) po javnom bilježniku, u protivnom je ništetan.

Državni ured za reviziju nalaže kod produžavanja ugovora o zakupu poslovnog prostora postupiti u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora. Također, nalaže ugovore o zakupu potvrditi (solemnizirati) po javnom bilježniku u skladu s odredbama navedenog Zakona.

– Prihodi od grobnih naknada

Prihodi od grobne naknade ostvareni su u iznosu od 76.830,00 kn na temelju Odluke o grobljima na području Općine iz prosinca 2009. te izmjena i dopuna Odluke iz ožujka 2014.

Na području Općine nalaze se četiri groblja kojima upravlja Općina. Visina godišnje grobne naknade utvrđena je Odlukom o grobljima, za naselje Seget Donji u iznosu od 150,00 kn te za naselja Bristivica, Prapatnica i Ljubitovica u iznosu od 75,00 kn. Za pravo korištenja grobnog mjesta u novoizgrađenom dijelu groblja u Segetu Donjem Općina je korisnicima izdavala rješenja o korištenju grobnog mjesta na neodređeno vrijeme uz obvezu plaćanja godišnje grobne naknade. Dio obveznika plaćanja godišnje grobne naknade Općina ne zadužuje i ne naplaćuje godišnju grobnu naknadu. Prema podacima iz popisa zaključenih ugovora o davanju na korištenje grobnog mjesta i analitičke evidencije potraživanja za godišnju grobnu naknadu, zaduženje se ne obavlja za 36 korisnika grobnih mjesta s kojima su ugovori o davanju na korištenje grobnog mjesta zaključeni 2017. do 2022. Zbog navedenog, Općina nije ostvarila dio pripadajućih prihoda od godišnje grobne naknade.

Za druga groblja (stara groblja u naseljima Segetu Donjem, Bristivici, Prapatnici i Ljubitovici) Općina nije izdavala rješenja o korištenju grobnih mjesta, a prema obrazloženju odgovorne osobe Općine, u poslovnim knjigama zaduženje za godišnju grobnu naknadu evidentira se za korisnike grobnih mjesta prema podacima iz grobnog očevidnika koji Općina vodi. Prema Odluci o grobljima, općinski načelnik na prijedlog Jedininstvenog upravnog odjela daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu te o tome donosi rješenje.

Odredbama članaka 10. i 13. Zakona o grobljima propisano je, između ostalog, da upravljanje grobljem podrazumijeva dodjelu grobnih mjesta, da Uprava groblja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme uz naknadu i o tome donosi rješenje, da za korištenje grobnog mjesta korisnik plaća godišnju grobnu naknadu, a visinu naknade utvrđuje Uprava groblja u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave.

Državni ured za reviziju nalaže izdavati rješenja o korištenju grobnog mjesta i obračunavati godišnju grobnu naknadu za sve obveznike u skladu s odredbama Odluke o grobljima i Zakona o grobljima.

Grobni očevidnik, za dio grobnih mjesta ne sadrži podatak o korisniku grobnog mjesta, odnosno obvezniku plaćanja grobne naknade (ni položajne planove grobnih mjesta i grobnica, osim za mjesno groblje u Segetu Donjem). Registar umrlih osoba ne sadrži naznaku o broju grobnog mjesta gdje je umrla osoba ukopana te nije u cijelosti poveziv s grobnim očevidnikom. Zbog navedenog, Općina ne raspolaže podacima o svim korisnicima grobnih mjesta radi izdavanja rješenja o korištenju grobnog mjesta i naplate godišnje grobne naknade.

Prema odredbi članka 16. Zakona o grobljima, uprava groblja dužna je voditi grobni očevidnik o ukopu svih umrlih osoba na području jedinice lokalne samouprave koji sadrži, između ostalog, podatke o korisnicima grobova i grobnica, a sastavni dio grobnog očevidnika je položajni plan grobnih mjesta i grobnica te je uprava groblja dužna voditi i registar umrlih osoba po prezimenu, imenu i imenu oca te jedinstvenom matičnom broju građana umrle osobe s naznakom gdje je ukopana.

Državni ured za reviziju nalaže voditi grobni očevidnik i registar umrlih osoba u skladu s odredbama Zakona o grobljima.

5. Potraživanja

5.1. Ukupna potraživanja (prije ispravka vrijednosti) koncem 2022. iznose 13.017.628,00 kn, od čega dospjela potraživanja za prihode poslovanja i od prodaje nefinancijske imovine, prema podacima iz analitičke evidencije, iznose 12.306.741,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu od 6.851.310,00 kn, naknade za uređenje voda u iznosu od 2.986.764,00 kn, komunalnog doprinosa u iznosu od 1.942.822,00 kn, koncesijske naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu od 188.699,00 kn i za godišnju grobnu naknadu u iznosu od 183.050,00 kn.

Općina je provela ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 9.683.709,00 kn te potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti iznose 3.333.919,00 kn.

Prema podacima o ispravku vrijednosti, na ispravak vrijednosti potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine (po stopi od 100,0 %) odnosi se 9.108.375,00 kn ili 70,0 % ukupnih potraživanja.

Procedurama naplate prihoda iz lipnja 2021., utvrđene su aktivnosti koje se odnose, između ostalog, na utvrđivanje dospjelih potraživanja, upućivanje opomena i pokretanja ovršnih postupaka, kontrolu naplate prihoda te razdoblje nakon kojeg se pokreće pojedina mjera naplate.

Općina je tijekom 2021. i 2022. za naplatu dospjelih potraživanja za porez na kuće za odmor, porez na potrošnju, zakup poslovnih prostora, komunalnu naknadu i doprinos, naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, naknadu za uređenje voda te godišnju grobnu naknadu upućivala opomene više puta tijekom godine (u 2021. upućeno je 2 897 opomena te je u 2022. upućeno 2 878 opomena). Nadalje, Općina je za naplatu potraživanja od komunalne naknade i doprinosa pokretala prisilne postupke naplate. U 2021. pokrenuto je deset ovršnih postupaka za komunalni doprinos u iznosu od 2.101.143,00 kn i 21 ovršni postupak za komunalnu naknadu u iznosu od 587.263,00 kn. U 2022. pokrenuto je osam ovršnih postupaka za komunalni doprinos u iznosu od 822.436,00 kn i 36 ovršnih postupaka za komunalnu naknadu u iznosu od 357.088,00 kn. Nadalje, pokrenuti su prisilni postupci naplate za potraživanja za porez na kuće za odmor (u 2021. šest ovršnih postupaka u iznosu od 12.515,00 kn i u 2022. šest ovršnih postupaka u iznosu od 18.147,00 kn) te za potraživanja od naknade za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru (u 2021. pet ovršnih postupaka u iznosu od 36.398,00 kn).

Općina nije poduzimala dostatne mjere za potpunu i pravodobnu naplatu pojedinih dospjelih potraživanja. Za naplatu potraživanja za naknadu za uređenje voda koja koncem 2022. iznose 3.055.083,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 2.622.284,00 kn), godišnju grobnu naknadu koja iznose 183.050,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 152.269,00 kn) i poreza na potrošnju koja koncem 2022. iznose 45.044,00 kn (od čega s kašnjenjem u naplati više od tri godine u iznosu od 1.447,00 kn), Općina nije u 2022. i prethodnim godinama, osim upućivanja opomena, poduzimala druge mjere naplate. Prema navedenoj Proceduri iz lipnja 2021., za naplatu potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 30 dana od upućivanja opomene, pokreće ovršni postupak. S obzirom na to da su vrijednosno značajnija potraživanja s kašnjenjem u naplati više od tri godine, povećan je rizik nenaplativosti zbog zastare. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Do konca ožujka 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 1.208.209,00 kn ili 9,3 % ukupnih potraživanja. U svibnju 2023. za naplatu potraživanja za naknadu za uređenje voda Općina je pokrenula 14 ovršnih postupaka u iznosu od 7.585,00 kn.

Prema odredbi članka 51. Zakona o proračunu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju nalaže poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu svih potraživanja (prihoda) u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

6. Rashodi

- 6.1. Rashodi su ostvareni u iznosu od 19.851.527,00 kn, a vrijednosno značajniji odnose se na materijalne rashode u iznosu od 6.242.157,00 kn ili 31,4 % i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 3.425.714,00 kn ili 17,3 % ukupno ostvarenih rashoda.

Nepravilnosti i propusti su utvrđeni u dijelu koji se odnosi na rashode za zaposlene, program građenja i održavanja komunalne infrastrukture, obavljanje komunalnih djelatnosti, rashode za odvoz krupnog (glomaznog) otpada i rashode za financiranje programa i projekata koje provode udruge.

– Rashodi za zaposlene

U okviru drugih rashoda za zaposlene evidentirani su rashodi za nagrade za radne rezultate u iznosu od 65.000,00 kn, a nagrada je isplaćena na temelju zaključka općinskog načelnika iz studenoga 2022.

Prema Pravilniku o radu iz ožujka 2010. te izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika iz ožujka 2010., prosinca 2014., prosinca 2018. i rujna 2019., zaposleniku pripada pravo na nagradu za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja (dodatna plaća, dodatak uz mjesečnu plaću i drugo) u visini neoporezivog iznosa prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak i 56/23). Nadalje, Općina je u srpnju 2010. donijela Pravilnik o kriterijima za utvrđivanje natprosječnih rezultata u radu i načinu isplate dodatka za uspješnost u radu, prema kojem zaposlenici mogu ostvariti dodatak za uspješnost u radu za natprosječne rezultate u iznosu od najviše tri bruto plaće isplaćene u mjesecu koji je prethodio isplati dodatka, a o isplati (i visini isplate) dodatka odlučuje općinski načelnik rješenjem. Navedenim Pravilnikom utvrđeni su kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata koji nisu mjerljivi, već su utvrđeni opisno (ocjena, kvaliteta i opseg rada veći od prosjeka, odnos prema radu, uspješno obavljanje iznimno složenih poslova, privremeno povećanog opsega posla te poslova odsutnog zaposlenika dulje od mjesec dana, djelovanje u službi koje je pridonijelo ugledu Općine).

U prosincu 2022. nagrade su isplaćene svim zaposlenicima u iznosu od 5.000,00 kn kao nagrade za radne rezultate (dodatak uz plaću) uz opisne kriterije uzete u obzir pri utvrđivanju nagrada za rezultate.

S obzirom na to da je unutarnjim aktima Općine visina dodatka uz plaću za istu svrhu (uspješnost na radu) različito uređena, Državni ured za reviziju preporučuje jedinstvenim unutarnjim aktom utvrditi pravila za obračun i isplatu dodatka za uspješnost na radu na način i pod uvjetima propisanim Zakonom o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (u dijelu koji se odnosi na kriterije i mjerila za isplatu dodatka) i Pravilnikom o porezu na dohodak (u dijelu koji se odnosi na visinu neoporezivog iznosa dodatka odnosno dodatnog nagrađivanja za postignute rezultate).

– Program građenja i održavanja komunalne infrastrukture

Program građenja komunalne infrastrukture i Program održavanja komunalne infrastrukture za 2022. doneseni su u prosincu 2021., a u prosincu 2022. donesene su izmjene i dopune navedenih programa u prosincu 2022.

Programom građenja komunalne infrastrukture planirana su sredstva u iznosu od 15.057.600,00 kn, a izmjenama Programa u iznosu od 3.730.066,00 kn, što je 11.327.534,00 kn ili 75,2 % manje, najvećim dijelom zbog manje planiranih rashoda za izgradnju nerazvrstanih cesta, javnih površina, javne rasvjete i groblja. Program građenja komunalne infrastrukture i izmjene Programa ne sadrže pojedine propisane elemente. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova građenja s naznakom izvora financiranja po pojedinim vrstama komunalne infrastrukture te opis dijela građevina koje se planiraju graditi s procjenom troškova građenja, dok je dio troškova građenja naveden opisno (primjerice troškovi projektiranja, provedbe stručnog nadzora građenja) u okviru pojedine komunalne djelatnosti (primjerice u okviru izgradnje javnih površina, nerazvrstanih cesta, javne rasvjete) te nije vidljivo za koje građevine su sredstva planirana. Izmjene Programa građenja donesene su u formi izvotka iz posljednjih izmjena i dopuna Proračuna, a s obzirom na to da u navedenim izmjenama i dopunama Proračuna programska klasifikacija nije u cijelosti pravilno uspostavljena, u izmjenama Programa građenja nije vidljiv opis (naziv) građevine za koju su izmjenama Programa građenja sredstva planirana te pripadajući iznos troška građenja zasebno po građevini.

Prema Izvješću o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2022., rashodi su ostvareni u iznosu od 1.239.650,00 kn ili 33,2 %, a odnose se na rashode za izgradnju javne rasvjete u iznosu od 524.375,00 kn, nerazvrstanih cesta u iznosu od 450.625,00 kn i javnih površina u iznosu od 264.650,00 kn.

Odredbama članka 69. Zakona o komunalnom gospodarstvu, propisano je da program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture (koje čine troškovi projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja) s naznakom izvora njihova financiranja. Procjena troškova građenja iskazuje se u programu odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvorima njihova financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže program građenja komunalne infrastrukture donositi sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opis (naziv) građevine koja se planira graditi i procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture odvojeno za svaku građevinu komunalne infrastrukture.

Programom održavanja komunalne infrastrukture planirana su sredstva u iznosu od 7.069.585,00 kn, a izmjenama Programa u iznosu od 5.441.625,00 kn, što je 1.627.960,00 kn ili 23,0 % manje. Izmjenama Programa planirano je održavanje javne rasvjete u iznosu od 2.720.000,00 kn, održavanje čistoće javnih površina u iznosu od 1.484.000,00 kn, održavanje javnih i zelenih površina u iznosu od 625.500,00 kn, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 439.750,00 kn, održavanje groblja u iznosu od 85.000,00 kn i održavanje sustava odvodnje atmosferskih voda u iznosu od 87.375,00 kn.

Program održavanja komunalne infrastrukture i izmjene Programa ne sadrže pojedine propisane elemente, a osim rashoda za obavljanje komunalnih djelatnosti planirani su i rashodi koji se ne odnose na održavanje komunalne infrastrukture.

Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis poslova održavanja pojedine komunalne djelatnosti, iskaz financijskih sredstava i izvore financiranja, dok je opseg održavanja djelomično naveden za održavanje čistoće javnih površina (utvrđeno je čišćenje trgova, rive, pješačkih staza i javnih prometnih površina prema potrebi) te za održavanje javnih i zelenih površina (utvrđeno, između ostalog, uređenje zelenih otoka na županijskoj cesti ŽC 6132 i održavanje ostalih zelenih površina prema potrebi). Programom nije naveden opseg održavanja za djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i javne rasvjete. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima. Izmjene Programa donesene su u formi izvotka iz proračuna te ne sadrže opseg održavanja za svaku pojedinu komunalnu djelatnost za koju su sredstva planirana. Na taj način, Općinsko vijeće odlučuje o vrsti poslova održavanja, ali ne i o opsegu (količini i/ili lokaciji obavljanja poslova).

Prema odredbama članka 73. Zakona o komunalnom gospodarstvu, programom održavanja komunalne infrastrukture, između ostalog, određuje se i opseg poslova održavanja.

Programom održavanja komunalne infrastrukture i izmjenama Programa planirana su (u okviru djelatnosti održavanja čistoće javnih površina) sredstva za odvoz i odlaganje krupnog (glomaznog) otpada s područja Općine na komunalno odlagalište i za troškove naknada drugoj jedinici lokalne samouprave za sanaciju odlagališta otpada i za utjecaj na okoliš i razvoj pri korištenju odlagališta otpada na njezinu području, a što prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu nije građenje i održavanje komunalne infrastrukture te navedeno nije trebalo uključiti u Program održavanja komunalne infrastrukture (1.500.000,00 kn) i izmjene Programa (1.297.000,00 kn).

Prema Izvješću o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2022., rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 4.188.658,00 kn ili 77,0 % u odnosu na planirane. Odnose se na rashode za održavanje javne rasvjete u iznosu od 2.356.299,00 kn, održavanje čistoće javnih površina u iznosu od 1.453.373,00 kn (u okviru kojih su rashodi za odvoz i odlaganje krupnog (glomaznog) otpada i za naknade drugoj jedinici lokalne samouprave u iznosu od 1.153.775,00 kn), održavanje javnih i zelenih površina u iznosu od 297.119,00 kn (u okviru kojih su rashodi u vezi s održavanjem pomorskog dobra u iznosu od 230.343,00 kn), održavanje groblja u iznosu od 68.167,00 kn i održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 13.700,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže programom održavanja komunalne infrastrukture planirati samo rashode koji se odnose na održavanje komunalne infrastrukture te utvrditi opseg komunalnih poslova održavanja za svaku pojedinu komunalnu djelatnost, u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Obavljanje komunalnih djelatnosti

Na temelju provedenih javnih natječaja za obavljanje komunalnih djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete, s izabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori o povjeravanju poslova održavanja u lipnju 2016. na četiri godine. Sastavni dio ugovora su ponudbeni troškovnici koji sadrže vrstu komunalne usluge, jediničnu mjernu jedinicu i cijenu. U svibnju 2020. zaključeni su dodaci navedenim ugovorima, prema kojima je produžen rok na koji je zaključen osnovni ugovor do pokretanja i okončanja novog postupka javne nabave za obavljanje navedenih poslova. Prema obrazloženju odgovorne osobe Općine, dodaci ugovorima zaključeni su u cilju nastavka primjene ugovorenih (nižih) cijena iz osnovnog ugovora, jer su cijene na tržištu značajno porasle, zbog promijenjenih gospodarskih kretanja uslijed epidemije bolesti COVID-19. Nakon provedenih javnih natječaja u kolovozu 2022., s izabranim ponuditeljima zaključeni su u siječnju 2023. novi ugovori.

U okviru rashoda za održavanje javne rasvjete iskazani su rashodi na temelju ugovora o povjeravanju poslova održavanja u iznosu od 528.896,00 kn. Poslovi održavanja nerazvrstanih cesta nisu obavljani tijekom 2022. (iako su Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2022. planirani u iznosu od 439.700,00 kn), a ostvareni rashodi u iznosu od 13.700,00 kn evidentirani su na temelju ispostavljene situacije izvoditelja radova za prosinac 2021. U 2021. izvoditelj je ispostavio obračunske situacije u iznosu od 6.393.628,00 kn, od čega je u 2021. plaćeno u iznosu od 4.025.739,00 kn i u 2022. u iznosu od 2.367.889,00 kn.

Prema ugovorima i dodacima ugovorima iz lipnja 2016. i svibnja 2020., komunalni poslovi održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta obavljaju se na temelju pisanog poziva Općine, a opseg poslova održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta provodi se prema godišnjem programu održavanja komunalne infrastrukture.

Ulazni računi izvoditelja radova za održavanje javne rasvjete u 2022. te ulazni računi izvoditelja radova za održavanje nerazvrstanih cesta za 2021., koji su dijelom podmireni u 2021. i dijelom u 2022., sadrže vrste i količine radova, jedinične cijene (u skladu s ugovornim troškovnicima) i ukupne vrijednosti izvedenih radova po naseljima Općine te za javnu rasvjetu i po pojedinim cestama na kojima je održavana javna rasvjeta. Ulazni računi izvoditelja radova za održavanje nerazvrstanih cesta ne sadrže podatke na kojim su cestama obavljena održavanja, a lokacije izvođenja radova su vidljive u građevinskoj knjizi o izvedenim radovima održavanja koju vodi izvoditelj.

Uz ulazne račune izvoditelja radova za održavanje javne rasvjete priloženi su radni nalozi ovlaštenog predstavnika Općine za popravke na određenim lokacijama odnosno naseljima, bez opisa i opsega radova. Uz ulazne račune izvoditelja radova za održavanje nerazvrstanih cesta priloženo je pisano izvješće komunalnog redara iz siječnja 2021. o stanju prometne infrastrukture cesta za 2021. prema kojem je po naseljima Općine potrebno otkloniti postojeća oštećenja kolnika i puteva, a bez vrste i opsega održavanja po lokacijama. Pisani radni nalozi, iz kojih bi bila vidljiva vrsta i opseg održavanja nerazvrstanih cesta, izvoditelju radova nisu upućivani iako su ugovoreni, a prema obrazloženju odgovorne osobe Općine, nalozi su upućivani usmeno.

S obzirom na to da ugovorima i dodacima ugovorima za poslove održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta iz lipnja 2016. odnosno svibnja 2020. te Programom održavanja komunalne infrastrukture za 2022. nije utvrđen opseg poslova održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta, a da iz radnih naloga za održavanje javne rasvjete nije vidljiva vrsta poslova i opseg održavanja te da za održavanje nerazvrstanih cesta nisu upućivani pisani nalozi izvoditelju radova, nije omogućena usporedba ugovorenih i obavljenih poslova održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati pisane naloge izvoditeljima radova održavanja javne rasvjete i nerazvrstanih cesta kojima će se utvrđivati prioriteta i opseg potrebnih ulaganja, u cilju praćenja naručenih i obavljenih radova održavanja.

U okviru rashoda za održavanje groblja ostvareni su rashodi na temelju tri ugovora o djelu za održavanje groblja (u zagorskom dijelu Općine) u iznosu od 51.958,00 kn te za nabavu materijala i usluga (putem narudžbenica) u iznosu od 13.259,00 kn. Povjeravanje obavljanja poslova održavanja groblja na temelju ugovora o djelu nije u skladu s odredbama Zakona komunalnom gospodarstvu. Odredbama članka 33. navedenog Zakona, propisano je da komunalne djelatnosti, ako Zakonom nije propisano drugačije, može obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave, služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave, pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Odlukom o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora i izmjenama Odluke, iz siječnja i prosinca 2019., utvrđeno je da se komunalna djelatnost održavanja groblja obavlja na temelju pisanog ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Državni ured za reviziju nalaže povjeravati komunalnu djelatnost održavanja groblja u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Odlukom o određivanju komunalnih djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora.

Odlukom o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora i izmjenama Odluke iz siječnja i prosinca 2019., utvrđeno je, između ostalog, obavljanje djelatnosti ukopa pokojnika na temelju pisanog ugovora o povjeravanju poslova.

Prema odredbama članaka 24. i 52. Zakona o komunalnom gospodarstvu, između ostalog, usluga ukopa i kremiranja pokojnika u krematoriju unutar groblja je uslužna komunalna djelatnost, a obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene usluge. Nadalje, odredbom članka 48. navedenog Zakona propisano je da jedinica lokalne samouprave može na temelju pisanog ugovora povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju isključivo iz njezina proračuna.

S obzirom na to da se usluge ukopa pokojnika unutar groblja financiraju iz cijene usluge, a ne isključivo iz proračuna Općine, obavljanje djelatnosti ukopa pokojnika ne može se povjeriti fizičkoj ili pravnoj osobi na temelju pisanog ugovora.

Tijekom 2022. usluge ukopa pokojnika na području Općine obavljale su pravne i/ili fizičke bez pisanog ugovora o povjeravanju poslova. Općina ima udjele u temeljnom kapitalu trgovačkog društva koje za susjednu jedinicu lokalne samouprave obavlja usluge ukopa pokojnika unutar groblja.

Državni ured za reviziju nalaže uskladiti Odluku o komunalnim djelatnostima koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora u dijelu koji se odnosi na obavljanje usluge ukopa pokojnika s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu. Nalaže povjeriti obavljanje komunalne djelatnosti ukopa pokojnika u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

– Odvoz krupnog (glomaznog) otpada

U okviru rashoda za održavanje čistoće javnih površina ostvareni su rashodi za usluge odvoza i zbrinjavanja krupnog (glomaznog) otpada u iznosu od 619.375,00 kn te za naknadu za deponiranje krupnog (glomaznog) otpada na komunalno odlagalište u iznosu od 192.499,00 kn.

Rashodi su evidentirani na temelju mjesečnih računa trgovačkog društva (koncesionar) s kojim je Općina, nakon provedenog postupka za dodjelu koncesije, zaključila Ugovor o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti skupljanja, odvoza i odlaganja komunalnog otpada u srpnju 2013., na rok od deset godina (uz koncesijsku naknadu u iznosu od 152.000,00 kn). Koncesija je dana za obavljanje komunalne djelatnosti održavanja čistoće u dijelu sakupljanja i odvoza komunalnog i glomaznog otpada te odlaganje otpada na uređena odlagališta. Prema ugovoru, koncesionar za uslugu prikupljanja i odvoza mješovitog komunalnog otpada račune ispostavlja korisnicima usluga na području Općine te za uslugu odvoza krupnog (glomaznog otpada) račune ispostavlja Općini, prema cijenama utvrđenim cjenikom koji je sastavni dio ugovora. Dodacima ugovora iz ožujka 2014., lipnja 2018., travnja i rujna 2019., travnja 2021. i kolovoza 2022. mijenjane su cijene usluga, uz suglasnost Općinskog vijeća. Cjenikom iz travnja 2021. koji je bio u primjeni do konca 2022., cijene odvoza krupnog (glomaznog) otpada koje podmiruje Općina utvrđene su ovisno o zapremnini kontejnera (od 5,0 m² do 20,0 m²) u iznosu od 1.250,00 kn do 3.125,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, a naknada za odlaganje otpada na komunalno odlagalište u iznosu od 450,00 kn/t. Ugovorom i izmjenama ugovora nisu utvrđene lokacije skupljanja i odvoza krupnog (glomaznog) otpada na području Općine.

Ugovor o koncesiji, Općina je zaključila s trgovačkim društvom u srpnju 2013. na temelju Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 – pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13, 153/13, 147/14 i 36/15) koji je bio na snazi do 4. kolovoza 2018. Stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13, 73/17, 14/19 i 98/19) u srpnju 2013., prestale su važiti odredbe članaka Zakona o komunalnom gospodarstvu koje se odnose na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na određena odlagališta i odlaganje komunalnog otpada te je uređen sustav gospodarenja otpadom. Prema odredbama Zakona o gospodarenju otpadom koji je stupio na snagu u kolovozu 2021., javna usluga sakupljanja komunalnog otpada od korisnika uključuje i uslugu prikupljanja glomaznog otpada na lokaciji obračunskog mjesta korisnika usluge jednom godišnje.

Općina je, na temelju Zakona o gospodarenju otpadom, u siječnju 2022. donijela Odluku o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine, kojom je uređen način pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada korisnicima na području Općine. Odlukom je, između ostalog, utvrđeno da je davatelj javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine dužan u okviru javne usluge preuzeti na obračunskom mjestu korisnika usluge (kategorije kućanstvo) glomazni otpad volumena do 5,0 m³ bez naknade, najmanje jednom u kalendarskoj godini, odnosno volumena više od 5,0 m³ uz naplatu prema važećem cjeniku.

Izvešće o radu koncesionara za 2022., koje je usvojilo Općinsko vijeće u ožujku 2023., sadrži podatke o količini odvezenog krupnog (glomaznog) otpada prema podacima iz računa ispostavljenih Općini, dok iz Izvešća nije vidljivo je li koncesionar pružao usluge odvoza krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada. Cjenikom koji je sastavni dio ugovora o koncesiji i koji je bio u primjeni do konca 2022. nije utvrđeno preuzimanje krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge. Cijenu za preuzimanje krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge sadrži cjenik koji je u primjeni od siječnja 2023. (koji je sastavni dio dodatka ugovoru o koncesiji iz kolovoza 2022.).

Prema obrazloženju odgovorne osobe Općine, Općina nije poduzimala aktivnosti kako bi s koncesionarom uredila način provedbe Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine u dijelu koji se odnosi na preuzimanje krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada.

Općinsko vijeće je u ožujku 2022. i ožujku 2023. usvojilo godišnja izvješća o izvršenju Plana gospodarenja otpadom 2017. – 2022. (iz ožujka 2018.), za 2021. i 2022. Prema navedenim izvješćima, sakupljanje krupnog (glomaznog) otpada na području Općine organizirano je na lokaciji za odvojeno prikupljanje pojedinih vrsta otpada (Zeleni otok) kojom upravlja Općina (i koja ima uređeno radno vrijeme) te su na javnim površinama (u naseljima zagorskog dijela Općine) za odlaganje krupnog (glomaznog) otpada postavljena četiri spremnika zapremnine 7,0 m³. Općina nema izgrađeno reciklažno dvorište.

Tijekom 2022. koncesionar je ispostavljaio mjesečne račune za usluge odvoza i zbrinjavanja krupnog (glomaznog) otpada (u iznosu od 3.750,00 kn do 96.250,00 kn) koji sadrže specifikaciju količine odvezenog otpada prema broju kontejnera zapremnine 5,0 m² i 20,0 m², po cijenama iz ugovorenog cjenika (1.250,00 kn i 3.125,00 kn po kontejneru). Iz računa nisu vidljive lokacije s kojih se otpad odvozi te količina preuzetog otpada po pojedinoj lokaciji. Prilog računa su prateći listovi za otpad (koje je ovjerio prijevoznik). Nadalje, koncesionar je ispostavljaio račune za naknadu za odlaganje otpada na komunalno odlagalište (na području druge jedinice lokalne samouprave) koja je ugovornim cjenikom utvrđena u visini naknade koju naplaćuje komunalno društvo (u vlasništvu drugih jedinica lokalne samouprave) koje upravlja navedenim odlagalištem.

S obzirom na to da Općina ne vodi evidenciju o količini sakupljenog i odvezenog otpada na lokaciji za odvojeno prikupljanje otpada, da se otpad prikuplja i putem spremnika koji su dostupni i korisnicima s područja drugih jedinica lokalne samouprave, da ugovorom o koncesiji nisu utvrđene lokacije s kojih se otpad odvozi te da računi koncesionara ne sadrže podatke o pruženim uslugama odvoza otpada po lokacijama, nije omogućena usporedba ugovorenih i pruženih odnosno obračunanih usluga odvoza krupnog (glomaznog) otpada.

Prema odredbama članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, evidentiranje u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Općinsko vijeće je koncem svibnja 2023. dalo suglasnost općinskom načelniku za zaključivanje dodatka ugovoru o koncesiji odnosno produljenju roka dane koncesije do okončanja novog postupka davanja koncesije za obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine. Ugovoreni rok trajanja koncesije je istekao sredinom srpnja 2023., a Općina do tada nije provodila aktivnosti u vezi s pokretanjem postupka davanja koncesije (osim izvještavanja Ministarstva financija o namjeri osnivanja stručnog povjerenstva za davanje koncesije u svibnju 2023.). Iz navedenog proizlazi da Općina nije pravovremeno pokrenula aktivnosti u vezi s provedbom postupka davanja koncesije za iduće koncesijsko razdoblje.

Državni ured za reviziju nalaže s davateljem javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine urediti aktivnosti u vezi s preuzimanjem krupnog (glomaznog) otpada u okviru javne usluge sakupljanja komunalnog otpada u skladu s Odlukom o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine.

Preporučuje s davateljem javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine urediti međusobna prava i obveze u vezi sa sakupljanjem krupnog (glomaznog) otpada na lokaciji kojom upravlja i prijevozom navedenog otpada na odlagalište, kako bi se omogućila usporedba ugovorenih i isporučenih odnosno obračunanih usluga te kako bi se poslovne promjene evidentirale u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojne dokumentacije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Preporučuje poduzeti aktivnosti u vezi s postupkom dodjele koncesije kako bi se postupak dodjele završio i zaključio ugovor o koncesiji za obavljanje javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine za iduće koncesijsko razdoblje.

– Rashodi za financiranje programa i projekata koje provode udruge

U okviru rashoda za tekuće donacije u iznosu od 2.118.229,00 kn, između ostalog, evidentirana je doznaka sredstava udrugama na temelju javnog natječaja u iznosu od 102.000,00 kn te na temelju zamolbi udruga i odluka općinskog načelnika u iznosu od 21.000,00 kn.

Kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava proračuna Općine udrugama određeni su Pravilnikom o financiranju javnih potreba Općine iz ožujka 2016. Na temelju javnog poziva za financiranje programa, projekata, aktivnosti i manifestacija koje provode udruge, ukupno je zaključeno šest ugovora za financiranje projekata u iznosu od 102.000,00 kn. Općina je pratila namjensko trošenje sredstava.

Osim na temelju javnog natječaja, udrugama su na temelju zamolbi i odluka općinskog načelnika doznačena sredstva (od 1.000,00 kn do 5.000,00 kn) u iznosu od 21.000,00 kn.

Odredbama članka 6. Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge, propisano je, između ostalog, da se financijska sredstva bez objavljivanja javnog natječaja dodjeljuju udrugama izravno samo u opravdanim i iznimnim slučajevima (žurnost), kada je isključiva nadležnost udruge ili je udruga jedina organizacija operativno sposobna za rad na području djelovanja i/ili zemljopisnom području na kojem se financirane aktivnosti provode, kada je udruga na temelju propisa izrijekom navedena kao provoditelj određene aktivnosti i kada se prema mišljenju nadležnog povjerenstva jednokratno dodjeljuju financijska sredstva do 5.000,00 kn za aktivnosti koje iz opravdanih razloga nisu mogle biti planirane u godišnjem planu udruge, a ukupan iznos tako dodijeljenih sredstava iznosi najviše 5,0 % svih sredstava planiranih u proračunu za financiranje svih programa i projekata udruga te kada je to propisano posebnim propisom. Ako se financijska sredstva dodjeljuju bez objavljivanja javnog natječaja, davatelj financijskih sredstava obavezan je s udrugom kao korisnikom financijskih sredstava sklopiti ugovor o izravnoj dodjeli sredstava i poštovati osnovne standarde financiranja vezane za planiranje financijskih sredstava, ugovaranje, praćenje financiranja, javno objavljivanje i izvještavanje.

U odlukama o izravnoj dodjeli nisu obrazloženi i dokumentirani razlozi izravne dodjele propisani odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. S korisnicima nisu zaključeni ugovori o korištenju sredstava.

Općina je na mrežnim stranicama objavila informacije o sredstvima dodijeljenima udrugama na temelju javnog natječaja, a informacije o izravno dodijeljenim donacijama s popisom korisnika i visinom iznosa na mrežnim stranicama nisu objavljene. Prema odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama, tijela javne vlasti obvezna su na mrežnim stranicama objaviti, između ostalog, informacije o dodijeljenim potporama, bespovratnim sredstvima ili donacijama uključujući popis korisnika i visinu iznosa.

Državni ured za reviziju nalaže financiranje programa i projekata provoditi putem javnog natječaja, a izravnu dodjelu sredstava provoditi samo u opravdanim i iznimnim slučajevima te pri dodjeli financijskih sredstava bez objavljivanja javnog natječaja, zaključiti s korisnicima financijskih sredstava ugovor o izravnoj dodjeli sredstava u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. Nalaže na mrežnim stranicama Općine objavljivati informacije o dodijeljenim donacijama u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

7. Raspolaganje i upravljanje imovinom

- 7.1. U financijskim izvještajima je vrijednost nefinancijske imovine koncem 2022. iskazana u iznosu od 104.123.511,00 kn. Vrijednosno značajnija odnosi se na zemljište u vrijednosti od 64.349.825,00 kn i građevinske objekte (dvije zgrade dječjeg vrtića, zgrada općinske uprave, ceste, javna rasvjeta, groblja i drugi objekti) u vrijednosti od 33.033.534,00 kn.

Općina je u prosincu 2021. donijela Strategiju upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine za razdoblje 2022. – 2027. Strategijom je navedeno da se imovina Općine odnosi na zemljišta, poslovne prostore, komunalnu infrastrukturu i udjele u trgovačkim društvima. Strategijom su utvrđeni ciljevi odnosno smjernice za učinkovito upravljanje/raspolaganje imovinom. Prema Strategiji Općina će najmanje jednom godišnje donositi plan upravljanja i raspolaganja nekretninama u cilju učinkovite provedbe Strategije te dostavljati Općinskom vijeću izvješće o izvršenju navedenog plana. Plan upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. donesen je u prosincu 2021., a Izvješće o provedbi plana upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. usvojilo je Općinsko vijeće u ožujku 2022.

Planom upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. predviđene su aktivnosti prema smjernicama iz Strategije. U vezi s poslovnim prostorima, predviđeno je zaključivanje novog ugovora o zakupu poslovnog prostora s postojećim zakupoprimcem (turistička zajednica), što je Općina i provela. Izvješće o provedbi plana upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. ne sadrži podatke o zaključivanju novog ugovora, već je navedeno da nije bilo promjena u vezi s načinom upravljanja poslovnim prostorima, iako spomenuti Plan (i Strategija upravljanja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Općine za razdoblje 2022. – 2027.) ne sadrži podatke o poslovnim prostorima kojima Općina raspolaže i korisnicima navedenih poslovnih prostora. Zbog navedenog nije omogućena usporedba planiranih i ostvarenih aktivnosti Općine u vezi s upravljanjem poslovnim prostorima kojima Općina raspolaže.

Nadalje, Plan upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. ne sadrži pregled planiranih aktivnosti u vezi s ulaganjima u izgradnju nerazvrstanih cesta, dok Izvješće o provedbi plana upravljanja i raspolaganja nekretninama za 2022. sadrži opis provedenih ulaganja u vezi s izgradnjom nerazvrstanih cesta (bez vrijednosti ulaganja). Navedenim Planom i Izvješćem o ostvarenju Plana nije omogućena usporedba planiranih i ostvarenih aktivnosti u vezi s ulaganjima u izgradnju nerazvrstanih cesta.

Godišnji plan upravljanja imovinom i izvješće o ostvarenju trebali bi biti u funkciji praćenja ostvarenja planiranih aktivnosti u vezi s upravljanjem imovinom.

Državni ured za reviziju preporučuje godišnjim planom upravljanja imovinom utvrditi planirane aktivnosti Općine te izvješće o njegovoj provedbi sastavljati na način da je omogućena usporedba planiranog i ostvarenog, s obzirom na to da godišnji plan upravljanja imovinom i izvješće o ostvarenju trebaju biti u funkciji praćenja ostvarenja planiranih aktivnosti u vezi s upravljanjem imovinom.

Općina nema uređen sustav vrednovanja i ocjene opravdanosti te učinkovitosti investicijskih projekata, a s obzirom na to da je Općina za više projekata ostvarila te planira daljnja ulaganja u izradu projektne dokumentacije (između ostalog, izgradnja malonogometnog igrališta s pratećim sadržajem, izgradnja reciklažnog dvorišta, nerazvrstanih cesta, zgrade u Ljubitovici), potrebno je utvrditi prioritete ulaganja u skladu s osiguranim sredstvima.

Stručnim vrednovanjem projekata te ocjenjivanjem opravdanosti i učinkovitosti projekata, sagledavaju se sve aktivnosti na provedbi pojedinog projekta, procjenjuju troškovi provedbe i planiraju izvori njihovog financiranja, rok provedbe te prioritete ulaganja.

Pored toga, stručno vrednovanje podrazumijeva sagledavanje operativnih troškova koje investicijski projekt dugoročno nosi.

Provedba stručnog vrednovanja i ocjene opravdanosti te učinkovitosti investicijskog projekta osigurava da se proračunska sredstva koriste prema načelu djelotvornosti i svrhovitosti. Na navedeno postupanje upućuje i odredba članka 45. Zakona o proračunu koji se primjenjivao do 1. siječnja 2022., odnosno članka 47. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od 1. siječnja 2022., prema kojoj jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu preuzeti obveze po investicijskim projektima tek po provedenom stručnom vrednovanju, ocijenjenoj opravdanosti i učinkovitosti investicijskog projekta te da će Vlada uredbom propisati način ocjene i postupak odobravanja investicijskih projekata. Do konca srpnja 2023. spomenuta uredba nije donesena.

Državni ured za reviziju preporučuje, do donošenja uredbe Vlade Republike Hrvatske o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata, prema vlastitoj metodologiji provoditi ocjenu opravdanosti i učinkovitosti investicijskih projekata, a kojom bi se, između ostalog, utvrdila ukupna vrijednost investicije, obujam ulaganja, izvori financiranja, dinamika ulaganja po godinama, rok završetka i drugi podaci, kako bi se proračunska sredstva koristila u skladu s načelima ekonomičnosti i učinkovitosti.

Općina je, prema odredbama Zakona o gospodarenju otpadom, obvezna na svom području (s obzirom na broj stanovnika) osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište ili mobilno reciklažno dvorište. Na području Općine je jedno mobilno reciklažno dvorište.

Općina je u prethodnim godinama započela s izradom projektne dokumentacije za izgradnju reciklažnog dvorišta. Proračunom za 2022. koji je donesen u prosincu 2021. planirana su ulaganja za projekt Izgradnje građevine za gospodarenje otpadom u iznosu od 248.750,00 kn. Posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna iz prosinca 2022. ulaganja nisu planirana.

Za zemljište na kojem je predviđena gradnja reciklažnog dvorišta (prema dokumentima prostornog uređenja Općine) u zemljišnim knjigama je kao vlasnik upisana Republika Hrvatska. Općina do vremena obavljanja revizije (lipanj 2023.) nije pokrenula postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa s Republikom Hrvatskom za potrebe provedbe planirane investicije.

Vrijednost ukupnih ulaganja u projekt izgradnje reciklažnog dvorišta do konca 2022. (prema podacima iz analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine i godišnjih izvještaja o izvršenju proračuna za razdoblje 2018. – 2021.) iznosi 496.750,00 kn, a odnosi se na izradu idejnog i geodetskog projekta te geodetske podloge za reciklažno dvorište i prilazne ceste.

S obzirom na to da su za izradu projektne dokumentacije utrošena značajna financijska sredstva, Državni ured za reviziju preporučuje za zemljište u vlasništvu Republike Hrvatske na kojem je planirana izgradnja reciklažnog dvorišta pokrenuti postupak rješavanja imovinskopravnih odnosa s Republikom Hrvatskom za potrebe nastavka započete investicije.

8. Provedba projekta izgradnje i opremanja dječjeg vrtića

- 8.1. Općina je proračunima od 2015. do 2022. planirala sredstva za realizaciju projekta i provodila projekt izgradnje i opremanja dječjeg vrtića, Građenje građevine javne i društvene namjene – vrtić, za koji su odobrena bespovratna sredstva Europske unije. Sredstva su odobrena na temelju podnesenog zahtjeva Općine za potporom u okviru natječaja iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020. (Mjera 07 Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima) koji je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (dalje u tekstu: Agencija) objavila u lipnju 2018. Na prethodnom provedenom natječaju objavljenom u veljači 2017., za podneseni zahtjev Općine za potporom, Agencija je donijela Odluku o odbijanju zbog nedostatnosti sredstava.

Ugovor o financiranju projekta Općina je zaključila s Agencijom u veljači 2019., uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća (iz kolovoza 2018.). Vrijednost projekta ugovorena je u iznosu od 8.944.250,00 kn, od čega prihvatljivi troškovi (koji se odnose na radove izgradnje objekta dječjeg vrtića i nabavu opreme za redovan rad) iznose 8.733.750,00 kn, a neprihvatljivi troškovi (izrada projektne dokumentacije) 210.500,00 kn. Prihvatljive troškove u iznosu od 8.733.750,00 kn financiraju: Agencija u iznosu od 7.140.376,00 kn (iz proračuna Europske unije 6.069.320,00 kn i državnog proračuna 1.071.056,00 kn), Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku u iznosu od 720.000,00 kn i Općina u iznosu od 873.374,00 kn. Također, Općina financira i neprihvatljive troškove u iznosu od 210.500,00 kn.

Za nabavu radova za izgradnju objekta dječjeg vrtića i nabavu opreme, Općina je provela dva otvorena postupka javne nabave te je s izabranim ponuditeljima zaključila ugovore o nabavi radova u svibnju 2020. i nabavi opreme u listopadu 2020. Ugovori su zaključeni uz prethodnu suglasnost Općinskog vijeća o osiguranju dodatnih sredstava za provedbu projekta, jer su vrijednosti pristiglih ponuda bile veće od procijenjenih vrijednosti. Procijenjena vrijednost iznosila je za nabavu radova 6.370.000,00 kn i opreme 617.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Navedene procijenjene vrijednosti su jednake procijenjenim vrijednostima iz zahtjeva za potporu iz rujna 2018. i odluke Agencije o prihvatljivosti projekta iz siječnja 2019. na temelju kojih je utvrđena i ugovorena visina potpore. Prema ugovoru koji je Općina zaključila s izabranim ponuditeljem za radove izgradnje objekta iz svibnja 2020., vrijednost ugovorenih radova iznosi 7.979.161,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (što je više za 1.609.161,00 kn u odnosu na procijenjenu vrijednost), odnosno 9.973.951,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema ugovoru zaključenim s izabranim ponuditeljem za nabavu opreme iz listopada 2020., ugovorena vrijednost opreme iznosi 711.198,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (što je više za 94.198,00 kn u odnosu na procijenjenu vrijednost), odnosno 888.998,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Odluku o dodjeli sredstava potpore donijela je Agencija u siječnju 2021. Ukupna vrijednost ugovorenih radova i opreme iznosi 11.073.449,00 kn i veća je za 2.129.199,00 kn od vrijednosti projekta navedene u ugovoru koji je Općina zaključila s Agencijom. Prema navedenoj Odluci, prethodno utvrđeni iznos potpore Agencije nije mijenjan i iznosi 7.140.376,00 kn. Prihvatljivi troškovi utvrđeni su u iznosu od 10.851.324,00 kn, a odnose se na vrijednost radova u iznosu od 9.962.326,00 kn (manje za 11.625,00 kn od ugovorenih jer je neprihvatljiv trošak nabave i ugradnje opreme za priključke na električnu mrežu i hidrantsku mrežu) i opreme u iznosu od 888.998,00 kn, dok su neprihvatljivi troškovi utvrđeni u iznosu od 222.125,00 kn.

Ukupni rashodi za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića iznose 12.349.974,00 kn, od čega se 11.523.501,00 kn odnosi na rashode za izgradnju objekta, a 826.473,00 kn na rashode za nabavu opreme. Općina je za radove za izgradnju dječjeg vrtića s izabranim ponuditeljem s kojim je zaključen ugovor u svibnju 2020., u vrijednosti od 9.973.951,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, zaključila četiri dodatka ugovoru, u studenome 2020., lipnju i listopadu 2021. te prosincu 2022. Prema dodacima ugovoru, ugovoreni rok završetka radova je prosinac 2021. te je ugovorena vrijednost radova u iznosu od 11.523.501,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, odnosno vrijednost radova uvećana je za izvanstroškovničke radove u iznosu od 925.863,00 kn s porezom na dodanu vrijednost i više izvedene troškovničke radove u iznosu od 623.686,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Prema podacima iz građevinske knjige, radovi su završeni u ugovorenom roku. Okončana situacija izvoditelja radova ispostavljena je u studenome 2022. te je Zapisnik o okončanom obračunu izvedenih radova sastavljen u ožujku 2023.

Četvrti dodatak ugovoru koji su zaključili Općina i izvoditelj radova, a kojim su ugovoreni više izvedeni troškovnički radovi u iznosu od 925.863,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te izvanstroškovnički radovi u iznosu od 165.440,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, zaključen je u prosincu 2022., odnosno nakon završetka radova i primitka okončane situacije izvoditelja radova (uz mišljenje glavnog nadzornog inženjera o prihvatljivosti cijena izvanstroškovničkih radova) umjesto prije izvođenja radova kako bi se prava i obveze između naručitelja i izvoditelja ugovorile prije početka radova. Suglasnost za zaključivanje dodatka ugovoru dalo je Općinsko vijeće u prosincu 2022.

Državni ured za reviziju nalaže za radove koji su nužni za završetak izgradnje započetih ulaganja zaključiti dodatak ugovoru prije izvođenja radova kako bi se prava i obveze između naručitelja i izvoditelja ugovorili prije početka radova.

Obavijest o izmjeni ugovora tijekom njegova trajanja na temelju dodatka ugovoru za radove na izgradnji dječjeg vrtića zaključenog u prosincu 2022. (30. prosinca 2022.) poslana je na objavu 13. ožujka 2023.

Prema odredbama članaka 316. i 317. navedenog Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj obavezan je za svaku izmjenu ugovora o javnoj nabavi tijekom njegova trajanja bez provođenja novog postupka javne nabave poslati obavijest o izmjeni na objavu u roku od 30 dana od dana izmjene ugovora.

Državni ured za reviziju nalaže dostaviti obavijest o izmjeni ugovora tijekom njegova trajanja u Elektronički oglasnik javne nabave Republike Hrvatske u pisanim rokovima, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvoditelj radova je uz ugovor te izmjene ugovora (tri) do listopada 2021. dostavio ugovoreno jamstvo za uredno izvršenje ugovora (bankarska garancija i dodatak bankarske garancije u vrijednosti 10,0 % ugovorenih radova bez poreza na dodanu vrijednost, 834.576,00 kn) s rokom važenja do 20. prosinca 2021. odnosno do ugovorenog roka završetka radova. Jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku dostavljeno je u ožujku 2023. (s rokom važenja do srpnja 2027.) nakon sastavljanja konačnog obračuna umjesto nakon primopredaje radova.

Navedeno nije u skladu s dokumentacijom o nabavi i ugovoru koji je Općina zaključila s izvođačem radova prema kojem je ugovaratelj dužan jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku dostaviti u roku od osam dana od uspješno provedene primopredaje građevine i otklanjanja utvrđenih nedostataka kod primopredaje. Dodatak Zapisniku o primopredaji radova prema kojem su otklonjeni nedostaci utvrđeni pri primopredaji u srpnju 2022. sastavljen je u kolovozu 2022.

Državni ured za reviziju nalaže pri provedbi ugovora o nabavi roba, radova i usluga postupati u skladu s ugovorenim rokovima dostavljanja jamstava za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku.

Za provedbu projekta, Općini su u svibnju 2019. doznačena sredstva od Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u iznosu od 372.775,00 kn. U siječnju 2021. Agencija je doznačila predujam (u visini 50,0 % odobrenih sredstava potpore) u iznosu od 3.570.187,00 kn. Prema uvjetima iz natječaja Agencije, predujam se opravdava pri podnošenju zahtjeva za isplatu preostalih ugovorenih sredstava potpore, kojima se prilažu plaćeni računi izvođača radova i isporučitelja opreme. Općina je podnijela prvi zahtjev za isplatu u lipnju 2021. (kojem su priloženi plaćeni računi izvođača radova u iznosu od 4.070.193,00 kn), na temelju kojeg je Agencija donijela Odluku o isplati prve rate u ožujku 2022. Prema Odluci, Agencija je opravdala dio primljenog predujma u iznosu od 1.785.094,00 kn, obračunala je financijsku korekciju u iznosu od 96.654,00 kn te doznačila Općini sredstva potpore u iznosu od 1.445.927,00 kn. Prema Odluci o isplati prve rate iz ožujka 2022. financijska korekcija je obračunana jer su, prema podacima iz građevinske knjige, dio ugovorenih radova obavljali drugi izvođači (dva) na temelju ugovora o poslovno-tehničkoj suradnji koje su zaključili s izvođačem radova, a bez zahtjeva naručitelju za uvođenje podugovaratelja i zaključivanja dodatka ugovoru o izvođenju radova. Financijska korekcija obračunana je primjenom stope od 25,0 % na vrijednosti radova koje su izveli podugovaratelji. Zahtjev za konačnu isplatu u visini preostalog ugovorenog iznosa bespovratnih sredstava u iznosu od 2.027.607,00 kn (odnosno 269.110,00 EUR) te pravdanje drugog dijela primljenog predujma u iznosu od 1.785.093,00 kn dostavljen je Agenciji u travnju 2023. (kojem su priloženi plaćeni računi izvođača radova i isporučitelja opreme u iznosu od 8.279.781,00 kn).

Obveze prema dobavljačima za izgradnju zgrade dječjeg vrtića umanjene su (prema konačnom obračunu izvedenih radova i podacima iz poslovnih knjiga) za iznos financijske korekcije koji je obračunala Agencija u iznosu od 96.654,00 kn te su preostale obveze prema dobavljačima za izgradnju i opremanje zgrade dječjeg vrtića u iznosu od 12.253.320,00 kn podmirene u cijelosti, i to iz sredstava Agencije u iznosu od 5.016.114,00 kn, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u iznosu od 372.775,00 kn i prihoda Općine u iznosu od 6.864.431,00 kn.

Uporabna dozvola za objekt dječjeg vrtića izdana je u srpnju 2022. Općina i proračunski korisnik – dječji vrtić zaključili su ugovor na temelju kojeg je Općina predala objekt na daljnje upravljanje i održavanje proračunskom korisniku te je dječji vrtić započeo s radom u kolovozu 2022. Pokazatelji provedbe projekta, ugovoreni s Agencijom, su izgradnja i opremanje zgrade dječjeg vrtića i jedanaest novozaposlenih osoba na puno radno vrijeme. Prema podacima iz rujna 2023., dječji vrtić, za rad u novoizgrađenom objektu, ima 12 zaposlenika na puno radno vrijeme te je u programe predškolskog odgoja i obrazovanja za pedagošku 2022./2023. upisano 82 djece.

Općina je ulaganja u izgradnju i opremanje vrtića planirala proračunima od 2015. do 2021. kao kapitalni projekt (Kapitalno ulaganje u vrtić). Ukupna vrijednost ulaganja evidentirana je u poslovnim knjigama u iznosu od 14.453.511,00 kn, od čega su rashodi za projektne aktivnosti iz ugovora o financiranju koji je Općina zaključila s Agencijom u iznosu od 12.554.724,00 kn (za izradu projektne dokumentacije, izgradnju objekta i nabavu opreme), dok se preostali rashodi u iznosu od 1.898.787,00 kn odnose na pripreme, zemljane i betonsko-armirane radove u iznosu od 621.293,00 kn, hortikulturene radove uređenja okoliša u iznosu od 422.631,00 kn, usluge nadzora nad pripremnim radovima i radovima izgradnje u iznosu od 316.440,00 kn, usluge izrade projekta unutarnjeg i vanjskog uređenja prostora u iznosu od 168.500,00 kn te druge rashode (između ostalog, vodni doprinos priključci na vodovodnu i elektromrežu, izrada i montaža WC kabina te nabava i ugradnja vanjske podizne platforme za osiguranje pristupačnosti objekta osobama s invaliditetom) u iznosu od 369.923,00 kn. Navedeni troškovi nisu sadržani u zahtjevu Općine za potporom odnosno nisu ugovoreni s Agencijom, a financirani su iz proračunskih sredstava Općine.

Općina je u veljači 2018. provela vrednovanje projekta Izgradnja novog dječjeg vrtića u Segetu Vranjici, sastavljanjem obrasca o vrednovanju. Prema navedenom obrascu planirani izvor financiranja projekta su bespovratna sredstva Europske unije od 2018. do 2020. u iznosu od 7.500.000,00 kn s porezom na dodanu vrijednost te je navedeno da je projekt prioritetan. Provedenim vrednovanjem nije utvrđeno koje aktivnosti projekt obuhvaća (od pripreme do pune funkcionalnosti objekta) te nije utvrđena ukupna vrijednost projekta s izvorima financiranja.

Obveze u okviru projekta izgradnje i opremanja dječjeg vrtića preuzimane su do visine planiranih sredstava u proračunu, ali prije početka projekta Općina nije imala izrađen plan ulaganja kojim bi se utvrdila ukupna vrijednost investicije, obujam ulaganja, izvori financiranja, dinamika ulaganja po godinama, rok završetka te drugi podaci. Izrada plana ulaganja cjelokupne investicije doprinosi učinkovitom upravljanju svih aktivnosti u okviru investicije.

Također, sagledavanjem svih troškova u vezi s izgradnjom i/ili opremanjem određenog objekta u okviru planirane investicije, od početka ulaganja do pune funkcionalnosti objekta, stvaraju se preduvjeti da se u okviru natječaja za dodjelu sredstava potpore iz proračuna Europske unije, pri podnošenju zahtjeva za potporu, prijave sve aktivnosti planirane investicije i za prihvatljive troškove projekta (lista prihvatljivih troškova za sufinanciranje objavljuje se uz pojedini natječaj) ugovore sredstva potpore.

Vrijednost projekta u zahtjevu za potporu koji je Općina dostavila Agenciji u rujnu 2018. utvrđena je na temelju vrijednosti izrađene projektne dokumentacije te troškovnika za radove na izgradnji objekta dječjeg vrtića i nabavu opreme, a do postizanja pune funkcionalnosti objekta i stavljanja u uporabu, ostvarene su i druge aktivnosti za koje su ostvareni prihvatljivi troškovi (primjerice, usluge nadzora radova izgradnje vrtića te radovi uređenja okoliša vrtića) koji nisu dio ukupne vrijednosti ugovorenog projekta. Prema ugovoru o financiranju koji je Općina zaključila s Agencijom u veljači 2019. i Odluci o dodjeli sredstava iz siječnja 2021., najviši iznos potpore za projekt izgradnje i opremanja vrtića iznosi 7.140.376,00 kn. Prema uvjetima natječaja, u okviru kojeg je ugovor o financiranju zaključen, najviša vrijednost potpore po projektu utvrđena je u iznosu od 1.000.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti (prema Odluci o dodjeli sredstava iz siječnja 2021. maksimalna vrijednost potpore utvrđena je u iznosu od 7.551.900,00 kn).

Državni ured za reviziju preporučuje, prije podnošenja zahtjeva za dodjelu sredstava potpore, utvrditi sve aktivnosti u vezi s planiranom investicijom (od početka ulaganja do pune funkcionalnosti objekta) u cilju prijave svih aktivnosti koje bi se financirale bespovratnim sredstvima Europske unije i učinkovitog upravljanja projektom.

9. Javna nabava

- 9.1. Općinsko vijeće je donijelo Plan nabave za 2022. (u prosinca 2021.) te dvije izmjene i dopune Plana nabave (u svibnju i srpnju 2022.). Prema podacima iz Plana nabave za 2022. te izmjena i dopuna Plana nabave, planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 40.069.280,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Na planirane postupke javne nabave odnosi se 26.340.000,00 kn, a na postupke jednostavne nabave 13.729.280,00 kn.

Na mrežnim stranicama Općine objavljen je Plan nabave i izmjene Plana nabave iz svibnja 2022., Registar ugovora jednostavne nabave za 2022., Pravilnik o provedbi postupka jednostavne nabave iz prosinca 2021. te obavijest o nepostojanju sukoba interesa. U Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Elektronički oglasnik) objavljen je Plan nabave iz prosinca 2021. i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2022. vrijednost javne nabave je 716.750,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost (usluge prijevoza pitke vode cisternom u zagorski dio Općine u 2022.), a ukupna vrijednost jednostavne nabave iznosi 1.010.710,00 kn (usluge u vrijednosti od 404.594,00 kn i robe u vrijednosti od 606.116,00 kn).

Vrijednosno značajnije odstupanje podataka o vrijednosti javne nabave iz Statističkog izvješća u odnosu na Plan nabave, najvećim dijelom odnosi se na nabavu usluga održavanja javne rasvjete i održavanja nerazvrstanih cesta koje su planirane u iznosu od 9.200.000,00 kn jer su okvirni sporazumi (dva) zaključeni nakon provedenih otvorenih postupaka javne nabave u siječnju 2023. Nadalje, odstupanje se odnosi i na nabavu usluga postavljanja LED rasvjete (projekt energetske obnove putem povećanja učinkovitosti sustava javne rasvjete) koje su planirane u iznosu od 4.400.000,00 kn. Postupak nabave nije proveden u 2022., nego je Općina zaključila ugovor o dugoročnom kreditu s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak u veljači 2023. te su postupak nabave planiran Planom nabave za 2023.

Revizijskim postupcima obuhvaćeno je pet otvorenih postupaka javne nabave i 16 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih je ugovorena nabava roba, radova i usluga u vrijednosti od 13.621.517,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nepravilnosti i propusti u javnoj nabavi utvrđene su kod plana nabave, evidencija o provedenim postupcima nabave te zaključivanja ugovora u pisanom obliku i pribavljanja jamstava za dobro izvršenje ugovora.

– Plan nabave

Podaci iz Plana nabave iz prosinca 2021., koji je objavljen u Elektroničkom oglasniku, nisu u cijelosti istovjetni podacima iz Plana nabave koji je donijelo Općinsko vijeće i koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine.

Naime, za dio postupaka nabave podaci o procijenjenoj vrijednosti i vrsti postupka nabave nisu točno uneseni (pri unosu podataka za pojedinu vrstu predmeta nabave iz Plana nabave koji je donijelo Općinsko vijeće uneseni su podaci o procijenjenoj vrijednosti i vrsti postupka nabave koji se odnose na iduću stavku predmeta nabave, umjesto planirani podaci za taj predmet nabave) zbog čega potrebe Općine za nabavom roba, radova i usluga nisu točno objavljene u Elektroničkom oglasniku.

Izmjene i dopune Plana nabave iz svibnja i srpnja 2022. sadrže samo dopunjene i/ili izmijenjene stavke iz osnovnog Plana nabave, a trebalo je izmjene i dopune vidljivo naznačiti u odnosu na osnovni Plan nabave. Navedene izmjene i dopune Plana nabave nisu objavljene u Elektroničkom oglasniku.

Prema odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, naručitelj je obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi. Sadržaj, rok donošenja, način i rokovi objavljivanja, način promjene i druga pitanja u vezi s planom nabave i registrom ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma propisana su Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23). Prema odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika, sve izmjene ili dopune plana nabave moraju biti vidljivo naznačene u odnosu na osnovni plan nabave te je javni naručitelj obvezan objaviti plan nabave i sve njegove kasnije promjene u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku u roku od osam dana od donošenja ili promjene.

Državni ured za reviziju nalaže u planu nabave koji se objavljuje u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske navesti točne podatke o procijenjenoj vrijednosti i vrsti postupka nabave, u izmjenama i dopunama plana nabave vidljivo naznačiti promjene u odnosu na plan nabave te plan nabave i sve izmjene plana nabave objaviti u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u roku od osam dana od donošenja ili promjene, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Evidencijski broj nabave, odnosno broj nabave pod kojim Općina kao naručitelj vodi postupak nabave, nije istovjetan u Planu nabave, Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma (objavljenom u Elektroničkom oglasniku) i dokumentaciji o nabavi. Registar ugovora jednostavne nabave za 2022. koji je Općina objavila na svojim mrežnim stranicama ne sadrži evidencijski broj nabave. U Planu nabave, evidencijski broj nabave je brojčana oznaka koja je navedena u Proračunu za pojedini rashod (primjerice R0136 izrada projektne dokumentacije za zgradu u Ljubitovici), a u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i u dokumentaciji o nabavi, evidencijski broj je oznaka koju je Općina odredila za potrebe vođenja postupaka nabave. Zbog navedenog je otežano povezivanje postupaka s Planom nabave odnosno usporedba planiranih i ostvarenih postupaka nabave te praćenje izvršenja Plana nabave.

Odredbama članka 2. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, propisano je da dokumentacija o nabavi u okviru općih podataka, između ostalog, sadrži evidencijski broj nabave. Odredbama članaka 2. i 5. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je da plan nabave i registar ugovora, između ostalog, sadrži evidencijski broj nabave. Iz navedenog proizlazi da isti predmet nabave u dokumentaciji o nabavi, planu nabave i registru ugovora treba imati isti evidencijski broj nabave.

Državni ured za reviziju preporučuje za isti predmet nabave navoditi isti evidencijski broj nabave u planu nabave, registru ugovora i dokumentaciji o nabavi odnosno u svim dokumentima koji prate pojedinu nabavu, u cilju usporedivosti planiranih i ostvarenih postupaka nabave i transparentnog iskazivanja izvršenja plana nabave.

– Evidencije o provedenim postupcima nabave

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim su uređeni postupci nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn, donio je općinski načelnik u studenome 2018. Prema Pravilniku, nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 20.000,00 kn, a manje od 70.000,00 kn provodi se na temelju zatražene ponude od najmanje jednog gospodarskog subjekta, dok se nabava procijenjene vrijednosti jednake ili veće od 70.000,00 kn, a manje od 200.000,00 kn za nabavu roba i usluga, odnosno 500.000,00 kn za nabavu radova provodi na temelju zatraženih ponuda od najmanje tri gospodarska subjekta. Poziv na dostavu ponuda upućuje se gospodarskim subjektima na dokaziv način (dostavnica, povratnica, elektroničkom poštom, faksom). Za odabir ponude dovoljna je jedna pristigla ponuda koja udovoljava svim traženim uvjetima naručitelja. Nadalje, navedenim Pravilnikom uređeno je da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi izdavanjem narudžbenice jednom gospodarskom subjektu koju potpisuje pročelnik Jedininstvenog upravnog odjela, a može se zaključiti i ugovor koji potpisuje općinski načelnik.

Pravilnikom o provedbi postupaka jednostavne nabave ni drugim unutarnjim aktima Općine nije utvrđen obvezan sadržaj narudžbenice. Općina je za nabavu roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn izdavala narudžbenice koje sadrže vrstu roba, radova i usluga koje se nabavljaju, a ne sadrže količinu i vrijednost nabave, zbog čega nije omogućena usporedba pokrenutih i ostvarenih nabava procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn. Općina je ustrojila evidenciju narudžbenica i Registar ugovora jednostavne nabave za 2022. U evidenciji narudžbenica za veći dio narudžbenica je iskazana vrijednost nabave (647.295,00 kn), dok za manji dio evidencija ne sadrži vrijednost nabave, a evidencija osim za nabavu procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn sadrži i dio narudžbenica izdanih u postupcima jednostavne nabave procijenjene vrijednosti veće od 20.000,00 kn za koje su podaci o nabavi sadržani u Registru ugovora jednostavne nabave. Ustrojene evidencije ne pružaju podatke o ukupnoj vrijednosti jednostavne nabave.

Statističko izvješće o javnoj nabavi sadrži podatke o nabavi putem zaključenih ugovora (iz Registra ugovora jednostavne nabave za 2022.), a ne sadrži vrijednost nabave putem narudžbenica izdanih u postupcima nabave procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn. Prema Uputi o sadržaju i dostavljanju godišnjih izvješća, objavljenoj na portalu javne nabave, naručitelji trebaju u godišnje izvješće ručno unijeti sve nabave prema aktu za jednostavne nabave, što uključuje i nabavu putem narudžbenica.

Prema Registru ugovora jednostavne nabave za 2022. koji je Općina ustrojila i objavila na svojim mrežnim stranicama provedeno je 16 postupaka jednostavne nabave na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu od 1.010.710,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Podaci o navedenim postupcima jednostavne nabave nisu objavljeni u Registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku.

Navedeni Registar (u Elektroničkom oglasniku) sadrži podatke o provedenom postupku javne nabave čija vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 716.750,00 kn (jer sve obavijesti o dodjeli ugovora upućene na objavu do konca godine automatski ulaze u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma za 2022.).

Odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi, propisano je, između ostalog, da se u registru ugovora navode svi predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. Nadalje, prema odredbi članka 6. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi, propisano je, između ostalog, da je naručitelj obavezan ažurirati registar ugovora prema potrebi, a najmanje jedanput u šest mjeseci te u slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine.

U siječnju 2023. stupile su na snagu odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 114/22), kojima se iznosi propisani u kunama zamjenjuju iznosima propisanim u eurima.

Državni ured za reviziju nalaže u registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske unijeti podatke o svim predmetima nabave čija je vrijednost bez poreza na dodanu vrijednost jednaka ili veća od 2.650,00 eura u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi.

Nadalje, preporučuje pisanim aktima Općine utvrditi obvezni sadržaj narudžbenice kako bi se omogućila usporedba pokrenutih i ostvarenih nabava procijenjene vrijednosti do 2.650,00 eura te ustrojiti evidenciju o jednostavnoj nabavi na način da je vidljiva ukupna vrijednost jednostavne nabave na temelju narudžbenica i na temelju ugovora u cilju osiguravanja točnih podataka o vrijednosti jednostavne nabave u statističkom izvješću.

- Zaključivanje ugovora u pisanom obliku i pribavljanje jamstava za dobro izvršenje ugovora

Za održavanje javne rasvjete i za održavanje nerazvrstanih cesta Općina je s izabranim ponuditeljima, nakon provedenih postupaka javne nabave (za koje su obavijesti o nadmetanju objavljene u Elektroničkom oglasniku u kolovozu 2022.) zaključila okvirne sporazume i godišnje ugovore za 2023. u siječnju 2023., a prema uvjetima natječajne dokumentacije ugovore o javnoj nabavi je trebalo zaključiti u pisanom obliku u roku od 30 dana od dana izvršnosti odluke o odabiru odnosno do konca listopada 2022. za održavanje nerazvrstanih cesta te do sredine prosinca 2022. za održavanje javne rasvjete.

S obzirom na to da ugovori u pisanom obliku nisu zaključeni u rokovima utvrđenim dokumentacijom o nabavi, jamstva za ozbiljnost ponude pribavljena u postupcima javne nabave su istekla prije dostavljanja jamstva za uredno izvršenje ugovora (za dostavu kojih je ugovoren rok u odnosu na datum zaključivanja ugovora), iako je dokumentacijom o nabavi jamstvo za ozbiljnost ponude predviđeno i dostavljeno, između ostalog, i za slučaj nedostavljanja jamstva za dobro izvršenje ugovora.

Također, jamstva za uredno izvršenje ugovora nisu pribavljena u roku ugovorenim pisanim ugovorom. Ugovoreni rok dostavljanja jamstva za uredno izvršenje ugovora za održavanje javne rasvjete za 2023. (garancija banke u vrijednosti od 3.438,00 EUR odnosno 10,0 % vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost) i ugovora za održavanje nerazvrstanih cesta za 2023. (garancija banke u vrijednosti od 9.951,00 EUR odnosno 5,0 % vrijednosti ugovora bez poreza na dodanu vrijednost) je deset dana od dana obostranog potpisa ugovora, a navedena jamstva su dostavljena u svibnju 2023. (umjesto u siječnju 2023.).

Državni ured za reviziju nalaže ugovor u pisanom obliku zaključivati u roku utvrđenom dokumentacijom o nabavi te pribavljati jamstvo za ispunjavanje ugovornih obveza u skladu s ugovorenim rokovima.

Općina u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Općine za 2014., o čemu je sastavljeno Izvešće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2022. provjereno je je li Općina postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Prihodi	2014.	I nadalje poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda od boravišne pristojbe u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Zakona o boravišnoj pristojbi.	lipanj 2016.	provedeno
2.	Planiranje	2014.	Proračunom realnije planirati prihode i rashode u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	prosinac 2015.	djelomično provedeno
3.	Računovodstveno poslovanje	2014.	Imovinu i rashode evidentirati u poslovnim knjigama na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	rujan 2015.	nije provedeno
4.		2014.	Obračunati ispravak vrijednosti dugotrajne imovine radi realnog iskazivanja sadašnje vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	rujan 2015.	djelomično provedeno
5.		2014.	Rashode evidentirati uz primjenu modificiranog načela nastanka događaja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	rujan 2015.	provedeno
6.		2014.	Utvrđiti vrijednost planske dokumentacije koja nije završena odnosno za koju ulaganja nisu okončana te je u poslovnim knjigama evidentirati kao imovinu u pripremi umjesto imovinu u uporabi.	rujan 2015.	nije provedeno
7.	Rashodi	2014.	U cilju smanjenja mjesečnih troškova odvoza glomaznog komunalnog otpada, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem komunalnog otpada s obzirom na to da se, prema obrazloženju odgovornih, na predviđena odlagališta odlaže i glomazni komunalni otpad koji nije stvoren na području Općine.	prosinac 2015.	nije provedeno
8.		2014.	U cilju racionalizacije troškova poslovanja preispitati opravdanost (visine) isplate naknada za rad predstavničkih i izvršnih tijela osobito u mjesecima kada sjednice navedenih tijela nisu održane.	listopad 2015.	provedeno

Obrazloženje danih naloga koji su djelomično provedeni daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom da se proračunom realnije planiraju prihodi i rashodi u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Općina je posljednje izmjene i dopune Proračuna donijela u prosincu 2022. te je odstupanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na navedene izmjene i dopune Proračuna manje u odnosu na ista odstupanja u godini za koju je obavljena prošla revizija, ali su odstupanja prihoda i primitaka te rashoda planiranih posljednjim izmjenama i dopunama Proračuna u odnosu na Proračun vrijednosno značajna. Potrebno je više pozornosti posvetiti planiranju kako bi proračun bio što realniji i u funkciji praćenja ostvarenja postavljenih ciljeva.
- U vezi s nalogom da se obračunava ispravak vrijednosti dugotrajne imovine radi realnog iskazivanja sadašnje vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, Općina je za imovinu evidentiranu u poslovnim knjigama obračunala ispravak vrijednosti prema propisanim stopama. S obzirom na to da u poslovnim knjigama imovina nije pravilno evidentirana prema kriteriju dovršenosti, obračun ispravka vrijednosti obavljan je i na vrijednosti ulaganja koja nisu dovršena, što je utjecalo na točnost iskazanih podataka o vrijednosti dugotrajne nefinancijske imovine u glavnoj knjizi i financijskim izvještajima. Obračun ispravka vrijednosti potrebno je provoditi po završetku investicije, stavljanjem imovine u uporabu.

Općina je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Općina prihvaća status naloga i preporuka iz prošle revizije.